Anna Schauman.

ANNAS SAGOR I-2

U.B.

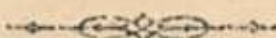

BIBLIOTHECA · UNIV · HELS.
OTIUM SAPIENTIS

ANNAS SAGOR.

Schauman, Anna

ANNAS SAGOR.

BERÄTTELSER FÖR BARN.

ÅBO. 1885.

Åbo Tidnings Tryckeri-aktiebolags förlag.

ÅBO,

Åbo Tidnings Tryckeri-aktiebolag, 1885.

Efterföljande små berättelser framträda utan alla anspråk. De äro en ung författarinnas första försök och utgöra tankar, som framkallats hos henne i skötet af en talrik syskonkrets. Utgångna ur ett för de små, deras sorger och fröjder öppet sinne, böra „Annas sagor“ ej sakna förmåga att tilltala dem, för hvilka de äro afsedda och vara egnade att anslå de strängar som i. barnets själ väcka varma känslor och goda föresatser. Åbo i december 1885.

—d.

Julqvällen i fiskarkojan.

På en enslig klippa stod den lilla fiskarkojan. Det var ödsligt och kallt omkring henne, men inne bodde ljus och värme. En lycklig familj, bestående af man och hustru samt tvenne små barn slöto sig kring den lilla härden, på hvilken en treflig brasa sprakade, då stormen tjöt der ute och jagade snön i täta hvirflar. Nog var deras koja ju liten, men alldeles tillräcklig för dem, och efter några år kunde man kanske tänka på att bygga en ny. Den förflutna sommaren hade medfört riklig förtjenst och nöden hade sålunda ej sin hemvist här, ehuru främlingen möjligen kunde tro, att så var fallet. Nej, vinterförrådet var ganska godt och far hade just hemkommit från staden, der han varit för att ytterligare förse julbordet.

Nu var emellertid allt i ordning. Granen med sina enkla prydnader stod så rak midt på golfvet och spred ett gladt sken kring den lilla stugan, så pyntad och fin. Fiskarmor iklädd sin nya bomulls-

kjol och tröja satt och vaggade den lilla, under det far granskade den stora läderväskan, för att se om julbocken möjligen skulle gömt der någonting, såsom han alltid förut plägat göra. Och ganska riktigt, låg der icke djupt nere på bottnet något, som Maria fick. Det var ett halsband af glasperlor så grant och skimrande att dess like åtminstone i flickans ögon ej fans och hon betraktade klenoden med klappande hjerta. Och den lille, som låg i vaggan, gaf till ett utrop af glädje, då han med sina små händer famlade efter den roliga bleckskallran, men Maria tyckte det var rätt synd om honom, då han ju ej kunde tala och gå som hon.

Glädjen stod högt i tak. Ingen märkte, att en gammal man öppnat dörren och sakta inträdt. Han stod der nu med blottadt hufvud och hopknäpta händer och betraktade tyst den syn, som mött honom.

„Guds frid på juleqvällen“, yttrade han slutligen.

„Det önska vi ock dig“, svarade fiskaren, förvånad öfver att han icke förut varseblifvit främlingen, „och hvem du än är, så träd fram, här finnes rum också för dig“.

„Jag är en stackars, gammal man“, fortfor främlingen, „utan hem och vänner. Der ute är så mörkt och kallt, och er trefliga stuga lockade mig att inträda“.

„Sitt ned“, sade hustrun „och anse oss för gamla vänner. Vi vilja tillsamman med lof och pris emottaga Barnet, som i dag blef oss gifvet“. Och med klara och fasta röster uppstämde nu fiskarn och

hans hustru en julpsalm, hvari den åldrige inblandade sin af rörelse darrande stämma.

Ljusen i granen hade slocknat, men på bordet stod en renskurad messingsstake och ur denna reste sig stolt ett tregrenigt talgljus. Julgröten var färdig och den objudne, men välkomne gästen inbjöds att hedra anrättningen.

„Guds välsignelse nu och allt framgent“, yttrade han, sedan han ätit och steg upp för att gå.

„Skulle vi låta dig gå bort i köld och mörker“, sade fiskaren, „nej, dröj qvar här, tills dagen gryr; sedan må du vandra, om du så tycker“.

„Tack för er godhet“, svarade gästen, „men jag har redan rönt för mycken välvilja“.

Då de funno, att hans beslut var oryggligt, läto de honom vandra, sedan de likväl först stuckit i hans påse ett förråd för juldagen.

Det tregreniga ljuset släcktes och familjen beredde sig att gå till hvila. Men tidigt på julmorgonen tändes det åter och stod nu på fensterbrädet och lyste för dem, som foro till kyrkan.

Bjellrorna klingade, snön knarrade under slädmedorna och från den stjernklara rymden ljöd det i chor:

„Ära vare Gud i höjden, frid på jorden och menniskorna en god vilje“.

Efter någon tid stannade en vacker släde utanför fiskarkojan, och en äldre mansperson steg derur. Han tycktes le vid åsynen af ett förskräckt flick-

ansigte, som tittade ut genom fensterrutan, öppnade dörren och stod snart inför fiskaren och hans förvånade maka.

„Godt folk, var det icke här i er stuga, som en fattig man tillbragte sin julqväll och njöt af er gästfrihet?“ frågade han vänligt.

„Ja“, svarade fiskaren, som ej kunde förstå hvad denne förnäme herre hade med den gamle att göra.

„Nåväl“, fortfor främlingen, i det han tog plats på bänken“, den fattige mannen var ingen annan än jag sjelf. Jag är rik, men saknar ett hem, som ert, der lyckan strålar ur hvarje vrå. Jag beslöt derför att förkläda mig och om möjligt okänd kunna njuta af fattigdomens rika fröjder. Det var ni, som välsignade denna högtidsafton för mig och gjorde, att jag nu kan känna mig långt lyckligare än förr. Haf tack derför och emottag denna gåfva som en ringa erkänsla“. Och han framtog sin börs, fyld med blanka slantar och räckte den åt fiskaren. Men denne stod orörlig och blickade förvånad på främlingen. Slutligen sade han:

„Penningarna tager jag icke, ty deraf har jag nog för oss, och hvad vi gjorde för den, som vi trodde fattige mannen, det skulle Ni och hvarje annan gjort“.

„I så fall“, sade främlingen „skola dessa penningar sättas i förvar tills edra barn engång blifva stora“. Och han lyftade lilla Maria upp på sitt knä, klappade hennes runda kind och beundrade perlbandet, som hon bar kring sin hals.

En tid förgick. Ned på fjärden, som låg utanför fiskarkojan, sände solen allt mildare strålar och

vågorna, lyckliga öfver sin frihet, sqvalpade snart åter mot den lilla klippans fot.

Då syntes en solljus förmiddag ute på djupet en båt. Lätt som en skida gled den öfver de blå vågorna och en munter sång ljöd öfver till den motsatta stranden, der en liten flicka stod och blickade längtansfullt utåt sjön.

„Der kommer pappa ändteligen“, ropade hon nu, klappade ihop sina små händer och hoppade jemnfota i den hvita sanden, så att man lätt kunnat tro, det sjöelfvorna här tagit sig en dans.

„Hvad fröjdar dig så, min lilla Maria?“ frågade fadren, som fastbundit båten och nu nalkades flickan.

„Du har väl, kära far ett halsband åter åt mig och det kanske långt vackrare än det förra, som jag tappade“, utropade flickan och följde jublande sin fader in i stugan.

„Visst har jag någonting riktigt rart åt dig, min kära flicka“, yttrade fadren nu och ur den stora läderväskan framtog han dervid en — bok. Ja det var verkeligen en sådan. Men fanns der väl roliga sagor, kunde man der få se hönan, som värpte gyllene ägg?

Till svar på dessa frågor, hvilka inom ett ögonblick korsat Marias hjerna, fortfor fadren: „Den rike herrn, som var här i vintras, sände vår lilla flicka denna, det är en sparbanksbok“.

En sparbanksbok — det var då ett för besynnerligt namn, säkert läste man i den boken endast om elaka troll och dylikt. Nej, pappa fick gerna behålla den sjelf om han så ville och sväljande sina tårar, satte Maria sig på den lilla pallen i spisel-

vrån och gret, gret af harm öfver att hon förlorat det kära halsbandet.

Fadren och modren deremot fröjdade sig öfver den dyrbara gåfvan och smålogo blott åt barnets sorg. Men om de anat, huru förkrossadt det lilla hjertat nu kände sig, hade de icke gjort det.

Och fiskarstugan är sig ännu fullkomligt lik, utom att en af väggarna der pryddes af en vacker tafla. Den föreställer „Julqvällen i fiskarkojan", och vid nedersta kanten stå dessa ord att läsas: „Hvad I gjort en af dessa minsta mina bröder, det hafven I ock gjort mig".

Signe.

Hon blef helt förvånad, då hon smög sig från sängen till fenstret och såg att allt var sig så likt. Himlen hade samma blå färg som i går, träden och blommorna voro alls icke vackrare än förut. Och ändå var det i dag den märkvärdigaste af alla dagar, den nämligen, då Signe skulle föras till skolan. Hon tyckte, att allt hade bort vara förändradt, ty hon var ju sjelf icke mera samma lilla flicka som i går. Hon kände sig betydligt äldre och förståndigare, och när Dadda som vanligt kom för att hjelpa henne vid påklädningen, sade hon skrattande „kära Dadda, Signe är ju icke mera liten, Signe skall ju gå till skolan i dag“.

Hvad timmarna ändå blefvo långa och hvad mamma sedan hade mycket att uträtta, innan hon blef färdig att komma. Der voro sedan i går griffeltafla och pennor omsorgsfullt instufvade uti den vackra skolväskan och med otålighet väntade Signe

att få taga den i handen. Nu bad då mamma ändteligen henne göra det och sätta hatten på hufvudet, ja det sade hon och Signe blef helt varm om kinden, hon skulle ju nu gå till skolan.

Men besynnerligt, denna dag hade hon länge redan väntat med otålighet och likväl tyckte hon nu, då de gingo gatan fram, att det kändes så underligt inom henne.

„Nå", sade modren, som märkte, att Signe i ett nu blifvit alldeles tyst, „hvarföre är du så tyst, det är ju i dag den roliga dagen, som du så länge väntat".

Signe funderade en stund, derpå sade hon: „Vet du mamma, jag är rädd, att de andra barnen skola skratta åt mig".

„Huru kan du tro så illa om dem", svarade modren „i skolan finnas blott snälla barn".

Med raska steg gick Signe nu uppför trapporna till det vackra skolhuset, men då hon inkommen i tamburen varseblef de många barnen, kände hon sig åter modlös och grep häftigt tag i mammas kjol.

„Tag af dig hatten nu Signe", sade mamma, men Signe stod orörlig. Mamma borttog då hennes hatt, hängde upp den på en af de otaliga knaggarna och fattade derpå Signe i handen.

„Nej, mamma gå icke", hviskade Signe, skulle hon våga sig rakt igenom denna skara, som såg på henne så rysligt. Men det hjelpte icke, hon måste följa mamma och utan att höja blicken, kom hon lyckligtvis in i rummet, der föreståndarinnan var.

„Hon tog mig ej i handen ens", sade Signe något stött, då de sedan återvände hem igen.

„Kära barn“, svarade modren, „huru skulle lärarinnan hinna taga alla barnen i hand“.

„Men det skulle då vara mycket roligare i skolan“, fortfor Signe, som icke tycktes vara riktigt nöjd med sin första skolfärd utan påstod, att det ingalunda skulle blifva så roligt i skolan som mamma och pappa alltid sagt. Men pappa skrattade helt godt, lyftade den lilla flickan upp i sin famn och sade: „Du skall få se Signe, att mamma och pappa ändå hade rätt“.

Signe vandrade nu dagligen till skolan och återvände alltid glad och nöjd. Ofta ihågkom hon den första färden och skrattade hjertligt åt sin rädsla för kamraterna, som nu voro henne så kära.

„Du får ej anstränga dig Signe“, sade modren, då Signe efter att hafva läst lexorna satt lutad öfver sitt arbete. Men Signe hörde knappt modrens varning, ty nu nalkades Julen och hon skulle laga så många, vackra julklappar åt mamma och pappa och lille kusin Rudolf. Signes och Rudolfs mödrar voro systrar, men döden hade tidigt bortryckt den lille gossens föräldrar och han hade funnit ett hem hos sin moster och morbror. De älskade honom som sitt eget barn och äfven Signe kunde ej tänka sig annat, än att han var hennes broder.

Det var en älsklig syn, att se den lilla ljuslockiga gossen sittande på en pall och med högsta förundran åhöra, huru Signe läste sina lexor. Långa stunder kunde han sitta så, ej ens leksakerna förmådde locka honom bort. Men plötsligt tyckte han,

att Signe ej mera var så snäll mot honom som förr, ty beständigt gömde hon sig så, att han ej kunde finna henne och aldrig hade hon mera tid att leka med honom. Gråtande berättade han härom en dag för sin moster och påstod, att Signe blifvit riktigt stygg i skolan. Men mostren smålog blott åt hans sorg och sade, att Signe kanske lagade något, som hon ej ville visa ens åt sin bästa vän, ty efter några veckor skulle det blifva jul och då måste allt vara färdigt.

Och julaftonen kom och med den en hel hop gåfvor åt barnen. Rudolf fick bland annat en stor gunghäst, vid hvars betsel hängde de vackra tömmarna, som Signe haft så skyndsamt med. Signe räknade bland sina käraste gåfvor visserligen den stora dockan, som kunde tillsluta och åter öppna ögonen, men också de vackra bilderböckerna med sagor så roliga, att ej ens mamma kunde berätta dylika.

Barnens fröjd var utan gräns, men slutligen somnade Rudolf bredvid den käre hästen med tömmorna slutna i handen och troligt var, att han ännu i drömmen lekte kusk, ty utan minsta motstånd kläddes han af och bäddades i sin lilla säng.

Veckor kommo och gingo, allt gick sin jemna gång både i skolan och hemmet. Då inträffade plötsligt en ledsam händelse, Rudolf insjuknade i scharlakansfeber och låg länge mycket sjuk. Den goda mostren satt dag och natt vid hans sida och hennes hjerta sammanpressades vid tanken på att

möjligen förlora sin älskling. Äfven Signe var ej samma glada flicka, hennes leende var matt och arbetet i skolan syntes henne nu tungt. Tänk om Gud skulle taga bort Rudolf, ty han var så snäll och snälla barn bruka ju ej lefva länge, detta hade Signe ej förut tänkt på. Hon somnade ofta om aftonen, under det att tårarna fuktade hufvudkudden och med händerna hopknäppta till innerlig bön för Rudolf. Men Rudolf var lycklig, ty den käre Guden hade beslutit att taga honom upp till sig, så att han aldrig skulle få känna af några sorger här på jorden.

En dag öppnade modren dörren till sjukrummet och vinkade Signe in. „Rudolf är bättre och vill se dig“, sade hon.

Signes hjerta klappade af glädje, så tyst hon kunde, trädde hon in och närmade sig den sjukes säng.

„Kom Signe och sätt dig här på min säng“, sade gossen, „jag vill se dig, förrän Jesus kommer och hemtar mig. Du får ej gråta, ty det gör mig så ondt“, fortfor han, då Signe ej kunde emotstå tårarna, „du har alltid varit snäll emot mig och jag skall bedja Jesus, att han hemtar också dig engång dit upp i den vackra himmeln“.

Den döende gossen hade fattat Signes hand och höll den fast sluten, öfver hans ansigte spred sig ett förklaradt skimmer — hans ande hade flytt till Gud. Men Signe förstod icke detta, hon höll allt ännu den lilla handen i sin och då hon kände, att den blef kall, sade hon sakta: „Mamma, jag tror, att han fryser“.

„Min lilla Signe“, svarade modren djupt rörd, „vår Rudolf känner ej mera af någon plåga, han har gått upp till Gud“.

„Är han död?“ hviskade Signe med återhållen andedrägt, kunde hon tro, att det oskyldiga löjet, som lekte kring munnen var dödens förebud. Men när nu modren sakta svarade: „ja“, då gömde hon ansigtet i händerna och gret bittert, ty hon förstod, att hon för alltid förlorat sin lille lekkamrat.

På kyrkogården såg man en liten kulle, omsorgsfullt planterad med de älskligaste små blommor. Den låg just under en lummig björk och foglarna, som sjöngo der uppe berättade för hvarandra, att det var lille Rudolfs graf. Hit brukade Signe vandra mycket ofta och vid hennes sida sprang den stora gårdshunden. Och när de sedan stodo vid grafven och Signe frågade, om han ännu kom ihåg sin vän Rudolf, då slokade han öronen och såg med sina trogna ögon upp till flickan alldeles som om han velat säga: „Karo glömmer ej sina vänner“.

Allt sedan Rudolfs död hade der varit tyst och ledsamt i hemmet, det muntra skrattet och de tusen frågorna saknades af en hvar. Och ehuru de visste, att han nu var långt lyckligare, än han någonsin kunnat blifva det här på jorden, sörjde de likväl djupt öfver, att han blifvit dem frånryckt. Isynnerhet saknade Signe på färden till skolan den lille muntre gossen, som hoppat vid hennes sida och ömsom berättat och frågat, under det kinden glödde af den ofta häftiga vandringen.

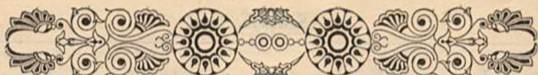
Färäldrarna märkte med oro, att Signes sorg var så djup, och då hon en dag kom hem och berättade, att det snart skulle blifva en fest, som hela skolan skulle fira ute i det gröna, gladde de sig deröfver för hennes skull. Huru gerna skulle dock Signe icke försakat detta nöje, ty då om någonsin skulle hon sakna Rudolf bland de små gossarna, men hon ville ej bedröfva sina goda föräldrar genom att handla emot deras önskan.

Då dagen sedan inträffade, klädde hon sig i högtidsdrägt och vandrade långsamt till skolan, hvarifrån alla parvis tågade ut. Det var ett tåg, vid hvars åsyn hvarje hjerta måste klappa. De smås anleten strålade af en outsäglig fröjd och främst gick „fanbäraren" med högburet hufvud, medveten af att anses för den förnämste. Huru roligt hade de icke sedan der ute med den molnfria himmelen till tak och den gröna gräsmattan till golf. Gossarna slogo boll och flickorna hade medtagit korgar, hvilka de fylde med tufvornas rika förråd, under det de med klara röster sjöngo:

„Låt oss plocka röda bär
Uti gröna skogen här!
Låt oss plocka korgen full
Samla hela skogens gull!

Signe återvände från denna utfärd med gladt mod och friskt sinne och skildrade lifligt sin dag för föräldrarna, hvilka nu för första gången sedan Rudolfs död igenkände sin glada flicka.

Gud allena känner vägen till lyckan.

Regnet föll i strida stömmar, och höststormen böjde furornas toppar. Men det märkte knappt vår lille vandringsman, som svept i sin faders vadmalsrock banade sig väg genom skogens snår till närmaste hydda. Kring hans förr så friska läppar lekte ett smärtsamt drag och ned på de våta kinderna föll då och då en tår.

Hvad var väl orsaken till sorgen, som så tydligt afspeglade sig i hans ansigte? Jo, en oväntad, sällan kärkommen gäst hade samma morgon smugit sig i föräldrahyddan och denna gäst var — döden. Der låg nu fadren blek och kall och vid hans läger sutto sörjande modren och tvenne barn.

På några versts afstånd bodde en gammal, gudfruktig qvinna, det var till henne, som den äldre af gossarna nu styrde sina steg, ty det gjorde honom ondt att se den älskade modren allena i sin

djupa sorg. Hvad brydde han sig om, fast de våta grenarna slogo honom mot ansigtet, han kände det icke ens, han visste blott, att modren behöfde hjelp.

„Kolar Mor“, så kallad satt just vid fenstret med sin stickning i handen, då gossen häftigt öppnade dörren.

„Hvad för dig ut på en sådan dag som denna, icke ens vargarna lemna sina gömställen?“ frågade hon förvånad.

„Kära mor, hvad bryr jag mig om vädret, pappa är död“, klagade gossen.

„Död!“ utbrast Kolar mor och torkade med afvighanden från ögat en tår, „kom mitt barn och sätt dig här vid spiseln, du är genomvåt och behöfver värma dig“.

„Jag ville bedja dig mor komma till min stackars mamma, du kan trösta henne så bra, vill du ej göra det?“ frågade gossen och såg på den gamla med bedjande blickar.

Kolar mor var ej döf för andras klagan, det visste nog alla, som kände henne. Jag kommer gerna med dig, stackars barn“, sade hon också nu, svepte den stora ylleschalen omkring sig, hälde mjölk i skålen åt kissen, som skulle blifva husvakt och stängde slutligen dörren till sin helgedom.

Det blef afton och en och annan stjerna syntes redan på himlahvalfvet. Men på den lilla stugans trappa sutto tvenne små gossar med armarna lindade kring hvarandra och blickade upp mot himmelen.

„Se“, sade den äldre, som hette Gunnar, „der uppe på himmelen synas så många stjernor och från en af dem ser pappa nu ned till oss.“

„Är pappa der?“ frågade den lille brodren förundrad.

„Ja“, svarade Gunnar, „pappa berättade engång för mig, att då någon dör, syns der en ny stjerna genast på himmelen“.

„Då är denna säkert pappas stjerna“, återtog den lille, pekande på en bland de största.

„Du har kanske rätt, vi vilja se på den så länge, tills vi kunna upptäcka pappas öga der“, sade Gunnar och nu stirrade de båda upp mot den klara stjernan. Men plötsligt slocknade denna i rymden.

„Det var ej pappas stjerna!“ utbrast den lille.

„Nej“, svarade Gunnar, „men låtom oss bedja till Gud, att vi kunna hitta den stjerna der pappa är, sedan skola vi hvarje afton sitta här ute och se på den“. Och nu knäpte de ihop sina små händer och Gunnar bad högt: „Gode Gud, låt oss finna pappas stjerna, vi skola alltid vara lydiga och snälla“.

I detsamma syntes en stor, klar stjerna helt nära dem, som det tycktes.

„Der är den! utropade båda på samma gång och jublande skyndade de in i stugan och berättade för modren, hvad de sett.

Dystra, sorgliga dagar följde. Hvart skulle de nu taga vägen, ty i torpet kunde de ej längre stanna emedan detta låg på herrgårdens mark.

„Sörj icke mamma, du har ju så många gånger sagt, att Gud ej öfvergifver dem, som förtrösta på Honom“, sade Gunnar.

„Visst är det så, kära barn“, svarade modren rörd, „men vår husbonde är mycket sträng och han skall ej låta oss bo här en dag längre“.

„Nog är han ju det“, återtog gossen, „men jag vill gå till honom och bedja, att vi få bo här ännu en tid“. Och han tog den slitna mössan från spiken och beredde sig att vandra till herregården. Men i dörren mötte han husbonden sjelf, som nu i stränga ordalag förklarade, att de redan följande dag skulle lemna torpet. Enkans och de små barnens tårar rörde honom icke det minsta, han tyckte sig ej handla orätt, ty han tog ju blott, hvad honom tillkom.

Samma afton sutto de åter alla tre på den lilla trappan.

„Moder!“ utbrast Gunnar, „jag vill i morgon säga er farväl och ensam draga mig fram, ty om I ären blott två, skolen I lättare erhålla barmhertiga menniskors hjelp“.

„Min stackars gosse, du känner ännu ej verlden, det skall ej blifva så lätt för dig“, svarade modren rörd.

„Åh ja, mamma, nog slår jag mig ut och med Guds hjelp blir jag engång en sådan karl, att jag kan sörja för dig på din ålderdom“.

„Du vill då lemna oss och så är det väl bäst“, sade modren, „måtte Han, som är den faderlösas fader leda dina steg och bevara dig för frestelserna i verlden“.

„Sörj icke moder“, återtog gossen „ser du stjer-

nan der uppe, huru den lyser klart. Om jag någongång viker från det, som är rätt, skall den lära mig att ångra mitt fel".

„Ja", fortfor modren, „alla tider på året, då himmelen är stjernbeströdd, låt oss mötas med våra tankar der uppe, tills Gud kanske en dag återförenar våra vägar". Och de knäböjde nu för sista gången tillsamman med blickarna riktade mot den klara stjernan och deras böner funno väg till Allfadrens tron.

Tidigt följande morgon, medan de andra ännu sofde, steg Gunnar upp. Han hade aftonen förut tagit farväl och ville icke förnya den smärtsamma stunden. Nu kastade han blott en sista afskedsblick först på de sofvande, sedan kring den lilla stugan och försvann genom dörren. Kommen ut i skogen, kunde han ej längre emotstå tårarna, han satte sig ned på en sten vid vägkanten, dolde ansigtet i händerna och gaf fritt lopp åt sin smärta. Der var ingen, som såg och hörde honom, endast de dystra furorna susade sakta öfver hans hufvud.

En resande for i detsamma förbi och då han varseblef gossen, som tydligen gret, stannade han hästen och frågade vänligt: „Hvarföre gråter du min gosse?"

Vid denna vänliga fråga, blickade Gunnar förvånad upp, fanns det då verkeligen någon menniska, som brydde sig om honom?

„Kom och sätt dig här upp på min kärra, jag

skall se, hvad jag kan göra för dig“, fortfor främlingen, sedan Gunnar i korthet besvarat hans fråga.

Var det väl samma gosse, som nyss satt och gret vid vägkanten och som nu helt strålande svingade sig upp på kärran? Det var medvetandet af, att Gud icke öfvergifvit honom, som kom hans blickar att lysa.

Mannen, vid hvars sida Gunnar satt, var mycket rik och egde en stor egendom flere mil härifrån. Gunnar blef sålunda i tillfälle att kasta en blick in i verlden och det var ej utan att han kände sig helt underlig till mods. Men denne man var icke allenast rik, han var dertill god och välgörande och han sade till gossen:

„Du får stanna hos mig och om du uppför dig väl, skall jag aldrig öfvergifva dig“.

Och Gunnar förstod att vara tacksam för främlingens godhet, men glömde icke heller att tacka Gud, som styrt hans första steg på vandringen ut i verlden.

Så erhöll han nu ett godt hem, arbetade flitigt från morgon till qväll och var snart omtyckt af alla på gården. Men tanken på modren och den lille brodren förjagade ofta sömnen från hans läger och i drömmen sväfvade ständigt dessa kära bilder för honom. Inseende, att han dock ännu ej kunde göra något för dem, yppade han aldrig för någon, hvad som ofta gjorde honom nedstämd utan fortfor att arbeta träget tills han blifvit en kraftfull yngling. Nu kunde han ej längre emotstå längtan att återse modren och han sade derföre till husbonden.

„Det är omöjligt för mig att längre stanna här,

längtan att återfinna min moder blir för stark, jag måste ut i verlden för att söka henne".

Detta bedröfvade husbonden, ty han älskade verkeligen Gunnar som sin egen son och han svarade:

„Aldrig får du lemna mig, så länge jag lefver, men jag vill skänka dig ett af mina bästa torp och der får du bosätta dig med din moder, sedan du funnit henne. Tacka mig icke", fortfor han, „det är den lön, jag gifver dig, för att du ärligt och troget tjenat mig under alla dessa år".

„Är jag värd denna lycka? frågade Gunnar sakta.

„Ja, min son, det är du", svarade husbonden, „skynda dig nu och sök upp din moder och jag skall välkomna henne", tillade han.

Och Gunnar snörde renseln på ryggen, tog en käpp i sin hand och vandrade af. Det var tidigt en vintermorgon och stjernorna tindrade på himmelen likt otaliga ljus. Men en ibland dem syntes dock Gunnar störst och klarast, det var den stjerna, som sedan barndomen fäst sig i hans minne. Han stannade ofrivilligt, blottade sitt hufvud och bad lika innerligt som då han var barn, att Gud allt fortfarande, såsom hittills, ville leda hans steg och låta honom finna sin moder.

Och Gud hörde hans bön. Han erhöll af sin husbonde ett torp såsom han lofvat och der återfinna vi moder och son. Ynglingens skönaste dröm hade sålunda gått i fullbordan, han kunde bereda sin älskade moder en sorgfri ålderdom.

Paavo och hans vänner.

För många många år tillbaka kände jag en stackars gosse, som i mitt tycke var mycket olycklig, emedan han ej som andra barn kunde springa och leka, ty han var puckelryggig. Barnen i byn skrattade ofta åt honom, då han med händerna stödda mot knäna, stod och såg på deras lekar. Men detta var mycket illa gjort af dem, ty felet var icke hans. Det var ju Gud, som pålagt honom denna börda.

Men gossen var ej olycklig, det erfor jag af honom sjelf. Jag gick nämligen en dag förbi den lilla stugan, der han som vanligt satt på trappan och blickade längtansfullt ut åt vägen.

Då han såg mig komma närmare, ville han stiga upp och gå in, men jag ropade: „Gå ej bort Paavo jag vill så gerna språka litet med dig".

Öfver hans ansigte spred sig ett gladt leende och vänligt besvarade han mitt „godmorgon".

„Har du ej ledsamt Paavo, då du alltid sitter så ensam?" frågade jag.

„Ack nej“, svarade gossen „huru skulle jag det, jag tänker alltid på den blinda flickan, som bor här i närheten, hon kan ju ej se, huru vackert det är här ute. Jag brukar ofta vara hos henne och berätta om den klara solen, den gröna jorden och om allt, som finnes uppå denna. Hon hör mig så gerna och undrar, huru vackert allt detta måste vara, men aldrig går en klagan öfver hennes läppar. Skulle jag väl då hafva ledsamt, som kan se allt detta underbara?“ frågade han mig förundrad.

Jag kunde ej svara. För första gången i mitt lif kom jag att tänka på, huru lycklig jag var, ty Gud hade utom allt detta gifvit mig en frisk kropp och ett godt hem och jag frågade mig sjelf hvarför han gifvit just mig så mycket.

„Qvitt, qvitt“, hördes i detsamma och tvenne svalor flögo upp under takåsen.

Paavo klappade ihop sina händer af glädje.

„Ser du“, sade han, „der äro mina vänner, i flere år hafva de haft sitt bo under vår takås och när far och mor äro borta på arbete, och jag sitter här helt allena, då qvittra svalorna för mig och jag förstår så väl deras språk“.

„Nå, hvad säga de då?“ frågade jag nyfiket.

„Jo, de säga“, smålog gossen, „sörj icke, Paavo, vi skola aldrig öfvergifva dig“.

„Men“, fortfor jag, „då det blir kallt, kunna de ju icke stanna här“.

„Ack nej, det kunna de ej, men också jag får, då vintern kommer stänga in mig i stugan, ty min sjuka kropp tål ej minsta köld och då saknar jag dem ej så mycket“, svarade Paavo.

„Qvitt, qvitt“, qvittrade svalorna åter.

„Hvad säga de nu?“ frågade jag.

„De säga, att de fröjda sig öfver, att jag fått en vän“, sade Paavo blygt. Jag fattade rörd hans lilla afmagrade hand, ty foglarnas språk gick mig till hjertat och jag frågade honom: „Paavo, vill du blifva min vän?“

Denna fråga var oväntad för den fattige, öfvergifne gossen och han hviskade sakta, under det att stora tårar runno ned på hans lappade tröja: „Skulle du vilja blifva min vän?“

„Ack ja, så gerna“, utropade jag „och om du vill, skall jag komma hit alla dagar“.

Aldrig skall jag glömma blicken, med hvilken den sjuke gossen tackade mig och med hjertat fullt af glädje skyndade jag hem.

Paavo och jag hade snart blifvit oåtskiljaktliga vänner. Då kom en stor sorg för oss båda, ty jag skulle sändas till skolan.

„Hvem skall nu vara hos mig“, suckade Paavo, då jag dagen före min afresa satt vid hans sida.

„Qvitt, qvitt“, ljöd det under takåsen.

„Ack!“ utropade Paavo strålande, „jag otacksamme, som glömde er“.

„Ser du, hvad jag lemnar åt dig Paavo“, sade jag och framtog en bilderbok, som han alltid tyckt mycket om.

„Får jag denna?“ frågade han förlägen.

„Tag den, tag den och farväl tills jag kommer igen!“ utropade jag och tårarna skymde mina blickar i det jag sprang öfver den lilla ängen, som skiljde stugan från landsvägen.

Jag hade varit borta mycket länge, men nu satt jag hos Paavo igen. Han frågade, jag berättade och svalorna qvittrade öfver våra hufvuden liksom för att välkomna mig. Jag hade blifvit förtjust i de små foglarna och jag var ledsen öfver, att inga sådana bygt sina bon under vår takås. Då märkte jag en dag till min förtjusning ett svalbo just ofvanför mitt fenster. Nu var jag lycklig, jag satt vid det öppna fenstret och hörde på det älskliga qvittret och berättade sedan för Paavo, hvad jag hört, ty nu hade också jag lärt mig foglarnas språk.

Sommaren förflöt och vintern kom. Jag for åter till skolan och äfven svalorna beredde sig till sin långa färd, men stackars Paavo fick stanna i den lilla trånga stugan. Jag hade tagit det löftet af min moder, att hon ofta skulle besöka det arma barnet. Detta gjorde hon äfven och berättade sedan om honom för mig. Huru bittert gret jag icke mången gång, då jag läste hennes bref.

Åren gingo. Jag tog magistergraden och kunde nu endast om somrarna besöka mitt barndomshem. Men före mig hunno alltid de små svalorna och när jag sedan nalkades Paavos stuga öfver den lilla ängen, hörde jag redan på långt håll deras glada qvitter.

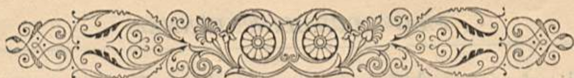
Numera har jag ett eget hem och tvenne små gossar, för hvilka jag ofta berättat om Paavo och svalorna. Och händer det, att en svala bygt sitt bo under vår takås, fröjda sig de små, klappa ihop sina händer och utropa: „Pappa, pappa, svalorna qvittra, kom och säg oss, hvad de berätta“.

Och svalorna gifva goda råd åt sina små vänner

och påminna dem om den stackars Paavo, som var lycklig i all sin olycka.

Paavo har för ett år tillbaka sluppit sitt lidande, men hans minne skall alltid lefva bland oss, ty genom honom hafva vi förvärfvat vår rikedom — ett förnöjdt sinne.

Den lille grindöppnaren.

Der satt han vid grinden så strålande glad och solen smekte hans kinder och vinden lekte med hans lockar. Han visste ej af några sorger, ty borta vid skogsbrynet låg fädernehyddan och far och mor sörjde för allt, hvad han behöfde. Den röda grinden vid landsvägen hade blifvit honom kär allt sedan han erhållit den blanka slanten, som låg gömd i fadrens skrin och när dagen grydde skyndade han dit med tusende sälla aningar. Men hände det, att han också ej erhöll en enda slant på hela dagen, var han dock alltid glad och täljde sin barkbåt eller skalade sin käpp lika lugnt som förr.

Nära intill grinden stod en asp och i dess krona gungade ofta små sångfoglar. De kände så väl den lille gossen och det var för honom, de uppstämde sina vackra sånger, ty de tyckte, att han var så ensam och öfvergifven.

Det hade varit en stormig natt och stormen hade skakat en hel hop med blad från aspens grenar,

Men nu sken solen åter, och den lille grindöppnaren satt på sin plats igen. Då hörde han plötsligt ett sakta pipande. Han lyssnade och märkte, att under aspen låg en liten fogel, den hade brutit sin fot och flaxade ängsligt med vingarna, såsom om den velat flyga.

„Du stackars lilla fogel", sade gossen, „huru har Gud straffat dig så, fast du säkert ej gjort något illa; jag skall föra dig hem och värma dig". Och han lade den lilla fogeln i sin mössa och vandrade hemåt. Men han förstod icke, att sången, som ljöd från aspen var ett tack från de små foglarna, för att han räddade deras kamrat, ej heller att ängsnejlikorna, som stodo vid vägkanten nickade så vänligt åt honom.

Och dagar gingo, men den lille gossen hade icke mera lust att sitta vid grinden, ty fogeln var allt lika sjuk och han nänndes icke lemna den för ett ögonblick. En morgon fann han den liggande död med utsträckta vingar.

„Hvarför fick du ej lefva och vara hos mig", klagade gossen, „du skulle följt mig till grinden och sjungit för mig, och jag skulle känt mig så lycklig".

Nu lagade han af bräden en liten låda och när lådan var färdig lyftade han sakta upp den döda fogeln, smekte hans vackra vingar och bäddade honom deri.

„Hvart skall du föra honom?" frågade modren.

„Jag skall gräfva en graf under den vackra aspen", svarade gossen, „på grafven skall jag lägga ett litet kors och när jag sedan sitter på min plats

vid grinden, skall det påminna mig om den lilla fogeln, som jag älskade så högt".

Och när nu aftonsolen bredde sitt skimmer öfver stugan och grinden, då låg den lilla sångaren gömd i sin graf, och derinvid satt hans vän, den lille grindöppnaren. Han satt tyst med nedsänkt hufvud och foglarna der uppe i aspen sjöngo så vackert och alla små blommor rundtomkring försökte på sitt sätt trösta honom.

Men från denna stund hvilade ett drag af vemod öfver gossens anlete och föräldrarna, som märkte detta, betraktade honom ofta med rörelse. De visste, att det var den första sorg, han känt; men att det icke var den sista, det visste de också, och derför bådo de till Gud, att Han ville gifva det älskade barnet styrka under motgångens dagar.

till svärsonens hus, der det trefligaste rummet i våningen iordningstäldes för henne. Ja, det var i dag jemt ett år sedan denna stora förändring skett och detta ihågkom också mormor. Då hon nu igenslöt boken, hopknäpte hon sina händer och blickade stilla ut genom fenstret, utanför hvilket en ung björk höjde sig i sin ljusgröna skrud. Tusen olika tankar korsade härvid den gamlas hjerna, hon genomgick nu såsom ofta de dagar som flytt och slutade med att välsigna den stund, då hon inträdt i detta hus, ty hon visste att barnen utan henne skulle känt sig öfvergifna.

Dörren öppnades plötsligt. Mormor höjde blicken öfver glasögonen och ett småleende hvilade snart på läpparna. En liten hand lades smeksamt på den gamlas arm och tvenne klara barnaögon logo skämtsamt emot henne. Mormor hade i lifvets skola studerat barnanaturen och hon kunde aldrig underlåta att le, då hon läste i dessa öppna blickar.

„Mormor", hviskade barnet hemlighetsfullt, „vet du, att det i morgon är Karins födelsedag, jag har redan bedt Kajsu hjelpa mig med att laga åt henne ett riktigt vackert bord".

Kajsu var mormors gamla trotjenarinna och barnens kärlek hade också öfvergått till henne.

„Det är så", svarade mormor och klappade vänligt barnets runda kind, „men kära Eva, huru kom du ihåg det?"

„Huru skulle jag ej det, kära mormor", återtog Eva, som var den äldsta af flickorna, „jag kommer så väl ihåg, huru vi i sista åras firade denna dag", och härvid stodo hennes ögon fulla af tårar.

Mormors hjerta rördes, hon visste nog, hvad som framlockade tårarna och i det hon kyste flickan på kinden, sade hon: „vi skola hafva roligt också i morgon Eva“.

Klockan var ännu blott sex, då Eva följande morgon redan uppslog ögonen, blickade skygt på de tre systrarna, hvilka omedvetna om dagens betydelse slumrade sött och smög sig sedan på tå utom rummet. Gamla Kajsu höll just på att fästa gröna blad på den hvita bordsduken och med tillhjelp af Evas små fingrar, stod födelsedagsbordet snart nätt och prydligt.

Evas fröjd dagen förut hade också hos mormor lemnat glada intryck och hon beslöt, att denna dag verkeligen skulle blifva rolig för barnen. Så snart hon var klädd, skyndade hon sig till flickornas rum, der hon fann dem alla fyra stående kring det nätta bordet. Men när de nu sågo mormor, sprungo de emot henne med utbredda armar och utropade: „Godmorgon älskade mormor!“

„Godmorgon mina små älsklingar“, svarade mormor och kyste de små munnarna, som räcktes emot henne, men då turen kom till Karin, sade hon: „Gud välsigne dig, min flicka“.

På aftonen infann sig ett litet sällskap af flickornas kamrater och då stod glädjen högt i tak. Man lekte blindbock, „väfva vadmal“ o. s. v. samt svängde om i ringdansen, så att mormor och pappa smått fruktade för, att de skulle stöta sig, och Karin, som var dagens hjeltinna, emottog hyllning af alla.

När den glada dagen sedan var slut och barnen gingo till hvila, försäkrande att de på länge ej haft

Gamla mormor.

Det var vår. Solen sken så varmt in i mormors lilla kammare och smålog vänligt åt den gamla som iklädd en hvit mössa satt och läste sin morgonbön. Ett fridfullt drag hvilade öfver hennes fårade ansigte och hufvudet skakade stundom af en inre rörelse. Gamla mormor var allas stora favorit, till henne smögo sig barnen, då dagen syntes dem lång eller då någon olycka händt dockorna, ty ingen kunde trösta dem så bra som mormor.

Den gamlas lif hade varit rikt på omvexling och mången saga från sin barndom hade hon förtäljt för de små, hvilka alltid med spänd uppmärksamhet åhörde henne. Hon hade haft tvenne barn, sonen dog redan som helt ung, men ännu hade blott ett år förgått sedan dottrens död och denna efterlemnade fyra små flickor, hvilka nu med barnslig tillgifvenhet slöto sig till den gamla mormor.

Mormor hade förut bott ensam med en gammal trotjenarinna, men en vacker vårdag flyttade hon

så roligt, som denna afton, följde mormor dem till deras sofrum och jemkade kärleksfullt om de små bäddarna. Nu läste de hvar och en sin aftonbön och mormor slutade med ett innerligt, „Gud välsigne eder". Ännu en kyss på de rosiga läpparna, derpå lemnade hon rummet.

Solen hade gått ned, men i den gamlas hjerta var det solsken och i den stilla ensamheten nedkallade hon än en gång välsignelse öfver sina älsklingar.

Mormor var älskad icke allenast af sina närmaste, alla fattiga och hjelpbehöfvande funno i henne en vän. Så gammal hon var, brukade hon ofta vandra hem till dem, som hon visste att voro fattiga alltid medförande något godt. De små flickorna fingo, när de så önskade, följa med, ty mormor ville att de tidigt skulle lära sig hjälpsamhet och försakelse.

„Hvad gör du?" frågade Eva en dag af sin syster.

Lilla Gerda vände bort hufvudet och gömde något i famnen.

„Du skall få se Eva, när det blir färdigt", svarade hon gladt.

„Hvad kan det vara", tänkte Eva, men blef efter några dagar ganska förvånad, då Gerda triumferande visade henne ett par vantar, hvilka, ehuru illa stickade, dock skulle fylla sitt ändamål. „Åt hvem skall du gifva dem?" frågade hon.

„Åt Hans förstås, kommer du ej ihåg, Eva, huru hans händer voro frusna i vintras, jag tycker bara, hvad han skall blifva glad", och Gerda vände ut och in på det i hennes tycke makalösa arbetet.

Hans var den lille tidningsgossen, som alla morgnar sprang från gård till gård, fruktande att dröja för länge på sin färd, ty hans moder var mycket fattig och behöfde honom hemma. Huru ofta hade han icke fått af mormor en varm dryck, då han frusen och hungrig knackat på köksdörren och detta visste han nog belöna, ty den gamla frun fick till allra först sin tidning bland alla de många hyresgäster, som bodde i gården.

Men en dag blef det stor sorg för de små flickorna, ty i stället för Hans, kom en gumma, som sade att gossen häftigt insjuknat. „Söta mormor, kom med oss till Hans", bådo de och mormor var ej sen att gå deras önskan till mötes. Genast fylldes en korg med matvaror, mormor tog hatt och kappa på sig och så vandrade de af.

De inträdde snart i en usel koja vid utkanten af staden. Man såg ej tecken till någon slags ordning, på bänken lågo några trasiga kläder och golfvet hade icke nyligen blifvit sopadt. Här låg den lilla stackars gossen på några hopslagna bräden, som skulle föreställa säng, hans ögon brunno af feber och han tycktes ej igenkänna sina vänner.

Mormor satte sig på den rankiga stolen invid sängen, fattade barnets heta hand och frågade kärleksfullt: „känner du icke igen mig, Hans?"

Barnet betraktade den gamla frun och hviskade sakta: „ja".

I det samma öppnades dörren och en qvinna trädde in, ytterst fattigt klädd. Den sorgsna blicken förrådde, att det var modren, äfven barnet lifvades vid hennes åsyn och utbrast med ett matt leende:

„Mamma, det är den snälla gamla frun, som jag alltid berättat om för dig“.

Qvinnan helsade vörnadsfullt och då hon såg, hvad de medfört, fyldes hennes ögon med tårar och hon sade: „Gud välsigne er för all er godhet“.

Mormor tog nu afsked med löfte att snart åter helsa på sin lille vän, och de små flickorna följde henne tysta och allvarliga.

„Ser ni, huru Guds gåfvor falla olika“, yttrade mormor.

„Stackars Hans“, suckade Eva.

„Huru mycket mera hafva icke vi“, sade Karin.

„Ja“, fortfor Gerda, „hans skall få min allra vackraste leksak“.

„Och alla dagar litet mat“, tyckte lilla Greta, som var blott sex år gammal, men nog redan hade lärt sig, att smörgåsen smakar bra, då man är hungrig.

„Vet du mormor, hvad jag beslutit göra“, sade Eva en dag, då hon efter att åter hafva varit hos den sjuke gossen, återvändt till sitt lyckliga hem, „jo, alla penningar som jag sätter i min sparbössa skall Hans få, och se, mormor“, fortfor hon, öppnande den slutna handen, „pappa gaf mig i dag så här mycket“.

„Gud välsigne barnet, hon har ärft sin moders goda hjerta“, yttrade mormor sakta för sig, då Eva gått.

Så snart Eva berättat för systrarna, hvad hon tänkte göra, ville de alla följa hennes exempel. Ja, då marknaden inföll och de hvar och en fingo sin penning, klingade det i de fyra sparbössorna och der låg slanten för Hans räkning.

„Det smakade lika bra, som om vi köpt namnam för vår slant“, sade Eva.

„Hvad månne han skall säga“, undrade Gerda, det sved ändå litet i hjertat, att alls ej få något godt på sjelfva marknadsdagen. Men hvad hon och alla de andra blefvo förvånade, när pappa kom hem och hade två stora påsor fulla med namnam åt sina flickor. Huru hade han väl hittat derpå? Det visste nog mormor, som småleende åsåg barnens fröjd, ty hon hade berättat för pappa, hvart marknadspenningarna tagit vägen.

Genom den hjelp, dessa goda menniskor gåfvo den fattiga modren, blef Hans snart så frisk, att han som förr kunde vandra med sin tidning. Mormor gaf äfven arbete åt hans moder och nu såg det tarfliga hemmet helt snygt och trefligt ut. Det djupa armodet hade borttagit lusten för både ordning och trefnad, men nu såg man enris på det renskurade golfvet, sängen uppbäddad efter bästa förmåga, och i den lilla klara fensterrutan satt katten helt förnöjd och solade sig.

De små flickorna hade nu så roligt, att de ej önskade något mera. Deras sparpenningar växte med en förvånande hastighet och åt Hans fingo de nicka alla morgnar, ty nu hade skolan blifvit tillsluten för sommaren och de voro alltså lediga den tid, då han brukade komma.

Men så kom plötsligt en sorg. Pappa önskade, att de alla skulle flytta ut på landet till midsommaren. Visst skulle det blifva roligt, tyckte de att springa ute i skogen, att vada i det klara vattnet der nere vid stranden och att plocka smultron på de vackra holmarna, såsom de förut gjort om som-

rarna, men skulle icke Hans sakna dem bra mycket. De anförtrodde mormor sin sorg, men det hjelpte icke, en vacker dag stod trillan för trappan och så bar det af, så att dammet rykte omkring. Nu var all sorg försvunnen, så rysligt roligt var det att få åka riktigt hårdt och knapt hade trillan stannat vid „Sommarnäs“ innan flickorna redan voro försvunna. Det bar af ut i trädgården, till hönsgården, till mormors älsklingsställe der uppe i den vackra björkbacken och slutligen till köket, der Stina och Lovisa måste få en handtryckning.

De första dagarna var Hans alldeles glömd af sina vänner, de hade nu så mycket att se och göra. Ja, det var väl, att mormor med allt bråk fick dem in till middagen och äfven då sutto de som på nålar.

Den ena härliga dagen aflöste den andra och sommaren förgick ganska hastigt. Så modstulna flickorna blifvit vid underrättelsen, att de skulle flytta ut på landet, lika sorgsna togo de nu farväl af allt, träden, blommorna och den vackra sjön.

Så bar det en dag af igen till den qvalmiga staden och Stina och Lovisa stodo och nego vid trappan, ej utan att de kände en tomhet efter de glada barnen, som roat dem så mången gång.

Pligtskyldigt sände Lovisa, som hade vård om trädgården, bär och äppel en gång i veckan till de små och då kom också lille Hans alltid hem med fickorna fylda.

Hans hade blifvit frisk och stark under sommaren, derom vittnade också de bruna, fylliga kinderna. Och nu var han den lyckligaste menniska

på jorden, ty den gamla, goda frun och de snälla små flickorna voro ju hemkomna igen.

„Nu skola vi bereda Hans och hans moder en öfverraskning“, sade mormor en dag, „jag har här i närheten hyrt ett trefligt rum för deras räkning och penningarna, som ni sparat, skola nu användas till hvarjehanda uppköp“.

„Så roligt, så roligt“, jublade flickorna i det de hvar och en hemtade sin sparbössa åt mormor. Men huru stor blef ej deras förvåning, då innehållet var långt mer, än de ens kunnat ana.

„Om ej pappa så ofta lagt dit en slant, skulle der visst icke varit så mycket“, försäkrade Eva i det hon såg på sin fader med strålande blickar.

Efter tre dagar var nu allt i ordning och man kan tänka sig den fattige gossen och hans moder, då de inträdde i det nya hemmet.

Det var verkeligen en högtidsdag och aldrig hade flickorna somnat så godt som just denna afton. De hade försakat mången barnslig fröjd, men derigenom beredt andra glädje och derför kändes det så godt, då mormor gaf dem den sista aftonkyssen. De visste nog, att hon var nöjd med dem i afton.

Åter var det vår och solen sken lika varmt, som då vi första gången gjorde vårt inträde i mormors rum. Men den unga björken der utanför fenstret bar ej samma vackra drägt, som då, den stod så kal och utan minsta tecken till lif. Och hvarför? Ja, emedan den gamlas varma blick, som förr med välbehag hvilat på den, nu slocknat och ingen annan fanns, som så kunde älska henne, utan hon

måste tyna bort af sorg. Huru gerna hade hon ej velat byta plats med sina likar, som stodo der borta på kyrkogården och beskuggade den grönskande grafven, der ofta fyra flickor knäböjde bortrensande ogräset, för att blommorna ostörda skulle kunna blomstra på mormors graf.

Gossens dröm.

Förgäfves hade han jagat de brokiga fjärilarna, de flögo så högt, så högt, att hans blickar ej mera nådde dem. Nu satte han sig på den gröna ängsbacken, der gräset doftade så skönt och blommor till tusendetal öppnade sina kalkar för de lifgifvande solstrålarna.

Tröttheten öfverväldigade honom och han inslumrade. Då drömde han, att blommorna sade till honom: „Sof godt, lille vän, vi vaka öfver dig“. Och han tyckte sig höra en underbart vacker sång och kände en behaglig fläkt svalka sin heta kind. Det var en verld, han lefde i, hvarom han aldrig ens haft en aning och han utropade: „Här ville jag alltid lefva“.

„Det kunna vi ej lofva dig“, svarade blommorna, „men fråga vår konung, som sitter der uppe på sin gyllene tron“.

„Hvem är då er konung?“ frågade gossen.

„Det är solen“, fortforo blommorna, „vårt lif står

i hans hand och han är så mäktig, som trots någon af edra konungar". Och de uppstämde härvid en sång, så ren och klar att hela rymden skallade.

„Är solen eder konung", frågade gossen förvånad, „men huru skall jag slippa till honom?"

„Åh, det är ej någon svår sak, vi skola nog visa dig vägen", sade blommorna. Och nu tyckte han sig vandra genom skogar och dalar öfver berg och höjder tills han slutligen uppnådde solkonungens palats, hvilket skimrade af idel guld och diamanter.

Blyg och darrande af fruktan stälde han sig vid den skimrande porten, då till hans förvåning denna plötsligt slogs upp och en röst nådde hans öra, som yttrade:

„Frukta intet, konungen har redan länge väntat dig".

Tvekande trädde gossen nu in genom dörren och ända fram till sjelfva tronen. Hans öga bländades af de underbart klara ljusen och toner så fulla af lif och glädje smekte hans öra, att han tyckte sig aldrig hafva hört något härligare. Här satt konungen med en gyllene krona på sitt hufvud och i handen höll han en spira, som också var af guld.

„Träd fram", sade han med en mild stämma, „jag har af mina tjenare hört, att du önskade stanna i vårt rike".

„Ack ja", svarade gossen, „der borta på ängsbacken bland de små blommorna kändes det så ljuft att vara, får jag alltid lefva hos dem?"

„Det beror alldeles på dig sjelf", fortfor konungen, „önskar du det, måste du gå in på vissa vil-

kor. För det första får du aldrig mera återse ditt hem, dina föräldrar; jorden bör blifva främmande för dig, och allt det förflutna måste du försöka glömma. För det andra bör du uppföra dig ödmjukt, din egen vilja får ej vara den rådande, du måste i allt lyda mig“.

Gossen brast i tårar. „Höge herrskare“, utropade han, „mitt hem och mina föräldrar kan jag aldrig glömma, hellre tager jag då farväl af de små blommorna“. Och en oemotståndlig makt böjde hans knä för den store konungen, som nu syntes alldeles förändrad.

„Barn af jorden“ sade han doft, „drag tillbaka till din verld, ringa var det, som jag bad dig öfvergifva emot allt, hvad du här skulle erhållit“. Ett ogenomträngligt mörker herrskade plötsligt i den förr så ljusa salen och gossen kände en iskyla genomila sin kropp.

Han vaknade. Solen hade gått ned, en kall dimma fuktade gräset och blommorna hade alla tillslutit sina kalkar för nattens kyla.

Olydnad straffar sig sjelf.

Det var engång en liten gosse som var mycket obeskedlig, bland annat ville han aldrig låta tvätta och kamma sig. Än var vattnet för kalt, än skrapade svampen honom i ansigtet, än ref kammen hans hår, så att hufvudet värkte hela dagen. För denna sin envishet hade han mer än en gång blifvit straffad, men detta hjelpte blott för stunden, ty då han morgonen derpå såg barnflickan närma sig, kastade han sig ned på golfvet, fäktade med armar och ben och skrek så, att han var alldeles röd i ansigtet.

„Nu förbjuder jag Klara att tvätta och kamma dig, och om alla skratta och peka finger åt dig, så är du förtjent deraf", sade hans mamma slutligen helt otåligt en dag.

Detta tyckte gossen var alldeles såsom han ville hafva det och följande morgon vaknade han munter och glad. Var det måhända en verklighet eller hade han kanske drömt, att såväl svampen som

kammen lågo på sophögen? Alltnog, han ville ej egna dem en enda tanke mera, skyndsamt drog han kläderna på sig, tryckte hatten på de något yfviga lockarna och smög sig obemärkt ut på gården. Här satt katten helt förnöjd på den gröna gräslindan och tvättade sig och då gossen varseblef henne, kände han sig helt obehagligt berörd. „Hör nu misse", sade han och satte sig med benen i kors framför katten, „gör som jag och tvätta dig aldrig mera, så skall du få se, huru bra det är".

„Jam, miau", svarade katten, „det är alls ej i min smak, hellre låter jag bli att äta, än jag är otvättad".

„Du är en dum varelse, det har jag också alltid sagt, farväl med dig, vi komma aldrig att blifva vänner", sade gossen och sprang ned till ruddammen. Men här råkade han åter illa ut, ty de hvita ankorna höllo just på, att taga sitt morgonbad.

„Hvad i all verlden tänker ni på", ropade gossen, „vattnet är ju det otäckaste, man kan finna och der liggen I hela dagen", och nu kastade han en käpp långt ut i vattnet. Men djuren läto detta ej skrämma sig, „hvad, skulle vi icke tvätta oss? då skulle vi till slut ej orka stå på våra ben, ej heller kunna se mot vattenytan, då solen speglar sig der", svarade de förundrande, doppade sina breda näbbar i vattnet och putsade de vackra vingarna, som riktigt glänste i solskenet.

„Jag orkar nog stå på mina ben och kan se fast mot sjelfva solen", tänkte gossen och började springa af alla krafter tills han upphann skogen. Här fanns det rikligt med blåbär och då han ätit sig mätt började han måla sig i ansigtet.

Men bäst som han nu satt och just höll på att fulländа sitt verk, hörde han ett doft skratt helt nära sig. Hvem kunde det vara, som vågade skratta åt honom. Han vände sig åt alla håll, men då han ej märkte någon, ropade han så högt han någonsin förmådde: „Hvem är det som skrattar?“

„Det är jag“, svarade en stor svart fogel med hvitt på vingarna. Han satt och gungade i närmaste tall och blickade dervid helt oförskräckt på gossen.

„Hvarför skrattar du då“, frågade denne och höjde sitt hufvud.

„Jag skrattar åt dig, ty du ser för löjlig ut, säkert har du stackars barn en stygg mamma, som ej ens bryr sig om att tvätta dig“, svarade fogeln och nu ljöd hans hemska skratt åter så att det skrälde i bergen.

„Vänta, när jag blir stor och får bössa, så skall jag skjuta dig, du otäcka fogel“, ropade gossen åter. Men nu hade han ej mera lust att sitta i skogen, ganska snart kom han till „oxhagen“ och kastade sig här ned på gräset under det han i sitt sinne förargade sig öfver fogelns näsvishet. „Här får jag då åtminstone vara i fred“, tänkte gossen, men plötsligt kände han en häftig smärta i hufvudet alldeles, som om någon skulle ryckt honom i håret.

„Gå ej okammad i skogen“, gnälde gräshoppan, som tog så rysligt långa skutt och som nu roade sig med att afbita gossens yfviga hår. Förskräckt tog gossen till fötter och tårarna rullade utför kinderna, hvilka derigenom fingo ett ännu bedröfligare utseende. Vid ytterst dåligt lynne uppnådde han slutligen gårdsgrinden och trädde snart derpå in i köket.

Men här mötte honom ännu ytterligare enlju-

delig skrattsalva från hela tjenstepersonalen, som just höll på att spisa middag. De pekade finger åt honom sägande: „Se på lilla herr'n, hur' han ser ut, han skulle just duga till kråkskrämma på sin pappas åkrar".

Storgråtande både af blygsel och harm, skyndade gossen sig nu till sin mamma. Men mamma skrattade icke som alla de andra, nej, hon såg tvärtom mycket allvarsam ut, drog bort händerna, hvilka omildt baddade det illa medfarna ansigtet och sade:

„Så går det min gosse, när man är olydig, du har säkert icke haft roligt i dag?"

„Ack nej", utropade gossen, snyftande, „ty alla djur hafva varit så obeskedliga emot dig".

„Och vet du, hvarför de varit det?" frågade modren.

„Ja", svarade gossen sakta, „snälla mamma låt Klara genast tvätta mig, aldrig mera skall jag vara olydig".

Nu kom Klara med svampen, som ganska riktigt hefanns ligga på sin plats och inom kort stod gossen ren och putsad framför modren.

Hon kysste sin gosse och glädjens tårar glänste i hennes ögon.

„Du har gjort mig en stor fröjd i dag", sade hon, „Gud välsigne dig och låte dig blifva snäll och lydig".

„Ja", mamma", svarade gossen med fast röst, „aldrig mera skall du som förr behöfva gråta öfver mig".

Och gossen höll ord, ty allt sedan denna bedröfliga dag hörde man honom aldrig vara obeskedlig. Nu fick han röra sig i skogen och öfverallt; i dju-

ren såg han blott sina vänner och höll dem nu dubbelt kärare än förr, ty de hade gifvit honom en lärdom, som följde honom genom hela lifvet.

En bild ur lifvet.

Trött efter dagens mödosamma vandring satt den gamle positivspelaren vid vägkanten. Hans dag hade varit tung likasom de föregående och ringa var den förtjenst han fått, oaktadt de många steg han trampat på stadens brännheta gator.

Der gingo förbi honom män och qvinnor, glada, sorglösa, hvar och en till sitt värf och de blickar som i förbigående riktades på honom lemnade djupa sår i den gamles hjerta, ty han läste i dem endast likgiltighet och förakt. Hos en enda hade han spårat ett drag af medlidsamhet, det var en ung man, som med korg på armen återvände från staden. Hvad som påskyndade hans steg, det förstod den gamle så väl, ty också han hade i sina dagar njutit af hemmets frid och likasom denne återvändt från sitt arbete till hustru och barn.

Men tidens hårda tand hade utplånat hvarje spår af hans ungdoms lycka. Genom ett fall förlorade han ena armen och blef så oförmögen till allt

arbete, hustru och barn blefve honom frånryckta och nu syntes lifvet honom tomt och öde. Endast i den tysta skogen, der han i tallen och furan tyckte sig finna mäktiga vänner, kände han sitt lif rikare och fann lindring för sin smärta.

Men sommar hade följt på vinter och tvärtom. För den öfvergifne förflöt dagen lika väl som för den bättre lottade och slumrande på den ofta nog hårda bädden glömde han dock aldrig att tacka Gud också för denna.

„Jag är ju blott på en resa", brukade han säga, „mitt hem är grafven och der får också jag engång hvila".

Nu började det skymma och den ensamma vandraren påskyndade sina steg, med blicken stadigt riktad på det lilla ljuset, som tindrade der borta och vinkade honom så gladt „stig in".

Men på sin plats i skogen vid vägkanten satt allt ännu den gamle, ingen frågade ju efter honom, ingen väntade med otålighet hans hemkomst, han var mera öfvergifven än den lilla myran, som kröp vid hans fot. Han misstog sig dock, ty det var en, som sökte och fann honom och denne var mannen med lien. Sakta närmade han sig nu den gamle, böjde oförmärkt hans hufvud, så att det långsamt sjönk ned emot bröstet och försvann derpå åter.

En högtidlig tystnad rådde i hela naturen, det var som om sjelfva furan och tallen haft aning om, hvem som gästat deras boning och i deras ställe söft den gamle till ro.

Söndagsmorgonen grydde och kyrkklockorna ljödo djupa och allvarliga genom den friska mor-

gonluften. Det var deras själaringning för honom som alltid hade älskat dem. När folket från landsbygden, lockade af dessa toner, lemnade sina hyddor och varseblefvo den gamle, der kan lutad mot stammen af ett träd, tycktes blott hvila, hopknäpte de tysta sina händer och läste välsignelsen vid den dödes sida.

Hvad eken berättade.

Det var så dystert i den stora skogen. En stilla klagan susade genom trädens glesnade löfverk och i denna klagan hördes då och då en ensam fogel instämma. Verlden syntes honom så vid och stor, han fann ej mera någon skuggrik plats, der han kunde sitta och gunga och qvittra sina visor, han sökte men fann ingen af sina vänner, de hade alla flytt och lemnat honom allena.

„Här är så ledsamt och dystert", suckade den späda björken som kände sina krafter svika mer och mer för hvarje blad, som föll, „vill du ej berätta för oss någon saga, du som lefvat i så många år".

Den väldiga eken, till hvilken hon vände sig med denna fråga, skakade sina jättearmar så, att ett regn af vissnade blad förvandlade marken deromkring till en matta skiftande i grönt och gult.

„Nåväl", svarade han, „jag har, som du sagt, lefvat i många år och sett långt flera somrar

och vintrar än någon enda af er alla här i denna skog. Mitt minne har under dessa år småningom försvunnit, dock qvarstå deri en och annan händelse från min ungdom. Jag vill berätta för er någon af dem".

Och sedan han ytterligare skakat de stora grenarne, började han:

„Det var en dag, men icke en sådan som denna, ty jorden och vi alla, hennes barn, hade just blifvit iklädda vår sommarskrud. Vi voro så stolta deröfver och jag icke minst, vi fruktade ej stormens ras, ty en underbar styrka genombäfvade hvarje lem. Också menniskobarnen måste hafva känt sig lyckliga öfver naturens fägring, ty de tvenne barn, en gosse och en flicka, som sutto vid min fot sågo så glada och nöjda ut och jag bredde mina grenar öfver dem till skydd för solens brännande strålar.

„I nästa år, då kommer jag tillbaka", hörde jag gossen säga; „lofva mig, att du under denna långa tid ej glömmer mig."

Då syntes en engel komma sväfvande öfver dem. Han var så vacker och bar på sina skuldror stora, hvita vingar. Vi darrade alla vid denna syn och de båda barnen föllo ned på sina knän. „Men engelen sade.

„I menniskobarn. I bryten löften lika lätt, som I gifven dem, men kommen ihåg, att jag varit vittne till edra ord". Och han bredde ut sina vingar och försvann.

„Det var en vacker syn", sade flickan, men hvad betydde väl hans ord?

„Intet min vän", svarade gossen, „tiden är knapp

låt oss, innan vi skiljas, till minne af denna dag rista våra namn hit i denna ekstam".

Och nu kände jag en smärta, då knifven skar i min bark, men jag glömde den lätt vid tanken på de unga.

Dagar och veckor gingo och såret helnade. Den unga flickan satt alla dagar vid min fot, men hon satt tyst och allvarsam, jag vet ej, på hvad hon tänkte.

Då kom den kulna hösten med sina regnskurar och slutligen vintern, så bister och kall. Jag saknade mina unga vä nner och väntade otåligt på sommaren. Den kom också, drifvorna begynte smälta och ispiggarna föllo från våra grenar:

Då trädde flickan åter till min sida och lindade sina armar så långt hon förmådde kring min stam. Jag nickade vänligt åt henne, men om hon förstod mig det vet jag icke.

Så kom hon alla dagar, men när gräset åter begynte grönska och foglarna sjunga, då kunde hon sitta här hela dagen och jag kände mig så lycklig i hennes närhet.

„I dag är det jemt ett år, sedan vi ristade namnen här, det var i dag han skulle återvända", yttrade hon en dag sakta för sig, i det hon framtog sitt arbete. Men vid minsta prassel vände hon på hufvudet, lät arbetet sjunka och lyssnade. För hvarje timme som gick, blef hon allt mera otålig, men solen sjönk och den hon väntade, kom icke.

Då sväfvade en engel åter fram, men han bar svarta fläckar på sina hvita vingar.

„Blif ej rädd", sade han till flickan och kyste henne lätt på kinden, som var blek, „jag är din

barndomsengel och gör dig intet ondt, men se, du måste följa mig".

„Jag kan det icke", stammade flickan och höjde sina händer till bön.

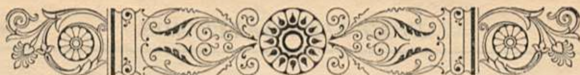
„Den du väntar, kommer aldrig åter", fortfor engeln. Men flickan föll vid dessa ord emot min stam och en klar blodstråle färgade namnen, som stodo der.

Engeln lyftade henne upp på sina vingar, höjde sig och försvann. Jag blickade sorgset efter dem, en underlig tomhet fylde mitt bröst och jag gret.

Han tystnade.

„Det var en sorglig saga", sade de unga björkarna. Och åter blef det lika tyst i den stora skogen och natten bredde skoningslöst sin kalla mantel öfver de nakna träden.

„Högmod går före fall".

Mickel räf var en gång ute på vandring, då mötte han en katt, som smilande sökte komma förbi honom.

„Goddag, lilla vän", sade räfven, „hvart ärnar du gå?"

„Jag går för att söka mat åt mina ungar", svarade den stackars katten, darrande af fruktan.

„Kom då litet närmare, så skall du få af mig något som jag nyss fångat", fortfor räfven.

Katten närmade sig nu långsamt, men Mickel högg i den med sina tänder och gjorde sig ett godt mål, ty han var hungrig, emedan han ej förtärt något på hela dagen. Derpå fortsatte han sin vandring och mötte en hund.

„Goddag, kära kusin, hvart bär det af med sådan fart?"

„Ut för att roa mig något litet", svarade hunden, viftande med svansen.

„Nå, så låt oss då följas åt, ty också jag är stadd i samma ärende", fortfor räfven, närmande sig.

„Jag skyr alltid dåligt sällskap“, sade hunden snäsigt i det han fortsatte sitt sakta språng.

„Hvad är det, du säger, kallar du mig för dåligt sällskap“, utropade räfven „akta dig, ty om jag vill, äter jag upp dig på stunden“.

„Det gör du visst icke“, försäkrade hunden, „ty om jag springer min väg, får du ej fast mig, försöka duger“, och nu började han springa af alla krafter. Räfven, som blifvit retad i högsta grad följde visserligen efter, men snafvade plötsligt och blef så liggande en god stund. Hunden vände nu om sig och ropade: „Bättre lycka nästa gång!“

„Akta dig du näsvisa varelse, du skall nog engång få ditt välförtjenta straff“, skrek räfven, hvarpå han fann för godt att sträcka ut sig på marken för att samla nya krafter i solvärmen. Men olyckan vållade att nära intill var en stor myrstack och knappt hade räfven tillslutit sina ögon, innan myrorna kröpo upp på honom, trängde sig in i hans öron och beto honom utan förbarmande.

„Hvad i alla dagar kan detta vara, det bränner ju som eld“, ropade räfven slutligen, steg upp och ruskade på sig. Men myrorna brydde sig ej härom, utan fortforo att plåga den stackars räfven, tills denne hittade på att betala dem med samma mynt. Trött efter den utståndna striden, fortsatte han nu sin vandring och varseblef en fårahjord, som betade på åkern.

„Här skall jag göra mig ett godt mål“, tänkte räfven och lade sig på lur vid närmaste buske. Utan svårighet hade han inom kort gripit flera af de små lammen, ty herden hade inslumrat långt ifrån.

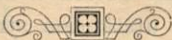
„Det duger ändå att lefva för den, som är så ansedd och fruktad, som jag, hvem skulle väl våga mäta sig med mig?“ sade han sedan sakta för sig sjelf i det han sorgfälligt gömde de sista qvarlefvorna af sitt byte.

Efter några dagar ströfvade han på nytt i skogen i afsigt att erhålla något rof. Då såg han åter en katt, som smög fram emellan träden.

„Aha“, tänkte han, „du enfaldiga lilla kräk, dig skall jag genast fånga och äta upp; kom närmare min vän, så få vi språka“, ropade han nu till katten, men denna till ytterlighet förskräckt, begagnade sig af de naturgåfvor, hon fått och klättrade upp i närmaste träd, derifrån hon slungade vilda blickar ned på sin fiende.

„Så lätt skall du ej slippa, jag vill se, huru länge du sitter der uppe i höjden och skall emellertid lägga mig härinvid på lur“, tänkte räfven.

Sagdt och gjordt, räfven sträckte ut sig på marken och låtsade sofva. Men hvad hände? Mickel hörde plötsligt ett ljud och vände sig hastigt om. Der stod en jägare och sigtade på honom med sin bössa. Pang — och räfven lemnade detta lifvet.

Pris 75 penni.

ANNAS SAGOR

II.

ÅBO
ÅBO TIDNINGS TRYCKERI-AKTIEBOLAG
1889.

ANNAS SAGOR

II

ÅBO
ÅBO TIDNINGS TRYCKERI-AKTIEBOLAG
1889.

Matti.

Ute på gården stodo fyra ståtliga granar. De hade nyss blifvit hemtade ifrån skogen och nu skulle en af dem väljas till julgran. Deras barr var så grön och vacker, ty både snö och ispiggar hade smultit för solstrålarna.

Matti stod och betraktade dem med sin spade i handen. Det var härliga dagar, han upplefvat. Bakning, skurning, ljusstöpning, allt hade han varit med om. Visst hade han gång på gång erhållit skarpa tillrättavisningar af jungfrurna, hvilka påstodo, att de aldrig sett ett besvärligare barn, men hvad brydde han sig om det. Sjungande och hvisslande hoppade han turvis på hvardera foten rakt öfver golfvet, som de just höllo på att skura.

Tanken på den instundande julqvällen framkallade hos Matti en känsla, underbar, sällsam. Allt det hemlighetsfulla, som i långa tider spökat inom hemmets väggar, gjorde honom orolig och nyfiken i högsta grad. Icke en utan flere gånger hade han stått lyssnande på tåspetsarne bakom dörren till sin mammas rum för att få en aning om, hvad hon förehade. Men

så hade han plötsligt känt en isande kyla genomila sin kropp. Fruktade han kanske för att blifva upptäckt, eller hade han en förnimmelse af det orätta i sin handling? Alltnog, han kröp i sängen igen med susande öron och glödande kinder.

Men i morgon skulle han nu få veta allt och vid tanken härpå hade Matti haft god lust att skrika till af fröjd. Om han blott varit säker på, att de äldre syskonen icke skulle se och höra honom. För deras skratt hade han alltid en synnerlig motvilja, när detta nämligen gälde hans egen person.

Nu hade julgranen blifvit vald. Den var i Mattis tycke den vackraste julgran, som kunde finnas i hela den vida verlden. Och huru vacker skulle den ej blifva, när ljusen strålade från hvarje gren? Det vågade Matti knapt tänka på. I sin ficka bar han ett ganska rikt förråd af brända pepparkakor, som mamma förärat honom. Och så rädd han var att förlora en enda af dessa kunde han ej låta bli att i den sinnesstämning, han för ögonblicket innehade räcka två hela och dertill ännu en half åt Musti, som af förvåning höll på att bita honom i handen.

I barnkammaren satt Hanna. Dockskåpet måste städas och dockorna klädas i högtidsdrägter. Den kära, kära julqvällen, som nalkades. Ledsamt blott, att också den hade ett slut såsom alla andra qvällar. Det var då väl, att Matti hölls borta. Hanna hade ännu att förfärdiga en tofs i hans tömmar.

„Hanna! Hanna!“ hördes i detsamma Mattis gälla röst.

Hanna gömde arbetet. Matti trädde in vid dy-

stert lynne. Pepparkakorna hade alla tagit slut och knifven, som han just fått af morbror Gustaf, var försvunnen. Hanna försökte trösta honom. Hon målade i lifliga färger den efterföljande dagens öfverraskningar och förberedde honom på, att julbocken säkert nu såsom förr skulle ihågkomma honom med många vackra gåfvor. Men Mattis uppsyn blef dervid ännu mörkare och slutligen kröp hemligheten fram. Han hade åter stått bakom pappas dörr för att lyssna. Och hvad hade han hört? Jo, att julbocken alls icke tycker om barn, som lyssna eller som annars äro olydiga, och att han lemnar dem alldeles utan gåfvor.

„Tror du Hanna, att det verkligen är så?“ frågade Matti.

„Det tror jag“, svarade Hanna mycket bestämdt, „kommer du ej ihåg Daddas berättelser om julbocken?“

„Jo, men kan då julbocken, som säkert är lika gammal som farfar hafva bättre minne än han“ invände Matti i det han borrade sina blickar i de stackars oskyldiga dockorna, hvilka sutto der så uppsträckta och fina.

Hanna fortfor: „Det är just hans underbart goda minne, som skiljer honom ifrån vanliga menniskor. Han kommer ihåg, huru många gånger man narrats, eller lyssnat, eller annars varit olydig och envis.“

Matti kände sig stel af fasa. Så skulle det då gå med alla hans föreställningar om julkvällens fröjder. I sin förtviflan började han skrapa stolen med stoppnålen, som han tagit från ett ullgarnsnystan.

„Hanna!“ utropade han slutligen, „säg mig, hvad jag nu skall göra, ty utan gåfvor vill jag icke blifva“. Och nu runno Mattis tårar så ymnigt, att Hanna blef

rörd. „Du skall passa på i morgon, när julbocken kommer till oss och bedja honom om förlåtelse“, sade hon.

Matti upphörde att gråta. Han började fundera.

„Vet du Hanna, huru han ser ut?“

„Nej“.

När det blef afton, kröp Matti tyst i sin säng. Nu var han lugnare till sinnes. Efter en lång öfverläggning med systren var han fast besluten att i morgon, när julbocken kom, passa på i farstukontoret och bedja honom om förlåtelse. Om någon ändå kunnat säga honom, huru han riktigt såg ut.

Följande morgon steg Matti ovanligt tidigt upp och såg så högtidlig ut, att mamma frågade, om han var sjuk. Men han var visst icke sjuk utan glad och lycklig, ty i drömmen hade han sett julbocken och talat vid honom. Han hade varit lika god och vänlig som mamma och lofvat förlåta honom.

I den stora salongen stod granen och väntade att prydas. Barnen fingo tillsägelse att icke kasta en enda blick in i det hemlighetsfulla rummet. Ljufva timmar fulla af väntan och hopp! Hopkrumpen i en vrå satt Matti. Ingen gaf akt på honom. Ostörd fick han läsa öfver sitt tal till julbocken. „Söta, snälla herr Julbock, vill Ni förlåta mig och gifva mig lika många gåfvor som de andra?“ Så skulle han säga, och om julbocken då skulle svara: „nej“, så vore han ju styggare än alla de barn, han icke tyckte om.

Aftonen kom. Från granen tindrade ljus vid ljus. Sockergubbar och gummor, pepparkakshästar m. m. svängde sig dristigt på dess grenar. Nu skulle barnen få komma in. Men först ville mamma flytta

korgen med julgåfvorna i rummet invid salen. Hon hade gömt den i farstukontoret. Med lätta steg ilar hon ut. Tanken på barnens fröjd framtvingar leendet på hennes läppar. Men då hon nu öppnar dörren till kontoret möter henne ett skri, så genomträngande, att hon bleknar. Ljuset, som hon har i handen, håller på att falla. Hvad ser hon? Sin egen lilla Matti, som ligger lång rak på golfvet i kontoret och fäktar både med ben och armar under det han stirrar vildt på henne.

„Matti!“ utropar hon, „hvad felas dig, hvarför är du här?“

Men Matti, som insomnat under förväntan på julbocken och i drömmen sett en förfärlig bild af honom, är nu så förskräckt att han ej kan reda sina tankar.

Pappa för honom i hans säng. Allt göres för att lugna gossen. Det lyckas också snart, tack vare julgranen, som lyser så klart genom den öppna salongsdörren. Och nu berättar Matti allt för föräldrarna och syskonen. De skratta rätt hjärtligt åt honom. Men denna gång besväras Matti icke af deras skratt. Pepparkakshästarna tjusa hans öga. I ett enda tag vore han färdig att sluka upp dessa och sedan det öfriga.

Gåfvorna dansa in. Mattis hjärta klappar af fröjd. Han får alldeles lika många som de andra. I tysthet lofvar han sig sjelf, att aldrig mera vara olydig, aldrig narras och aldrig lyssna.

Och ljusen i granen de stråla allt klarare och klarare. De lysa och värma ända in i hjärtat.

Snögubbarne.

Hu, så kallt det var i dag. Ja så kallt, att det smälde i knutarne. Men det tyckte snögubbarne om, der de stodo sida vid sida på den stora gårdsplanen. Det var två riktigt ståtliga snögubbar, det måste man säga, ehuru deras ögon endast bestodo af kolbitar.

„Så vackert väder det är i dag, kamrat", sade den ene af dem, „det är bra beskedligt af solen att icke lysa så varmt som i går. Då hade det också varit slut med oss."

„Slut med oss", upprepade den andre, „nej du, så hastigt går det då inte. Men det skall jag säga, att glor den der gula skifvan, som du kallar sol, ännu en gång så näsvist på oss som i går, så får hon allt akta sig." Och dervid grinade han riktigt fult, ty gossarne hade stoppat biten af en gammal räfsa i munnen på honom.

„Hm", återtog den förre, „nog är det vi, som beskedligt få gifva vika. Vet du ej, att solen har stort välde öfver hela detta ställe och öfver alla, som finnas här? Det berättade just gårdshunden för mig i går."

Nog vet jag allt, hvad du också låtsar veta och mera dertill, ty kom ihåg, att jag är två dagar äldre än du. Prata derför inga dumheter för mig. Jag skall säga dig, att solen är afundsjuk på oss, för det vi äro här ibland menniskobarnen och stå på fast mark, under det att han, den stackarn hänger der uppe och vet ej hvilket ögonblick han dimpar ned. Derför försöker han pina oss. Vänta bara, jag skall tala vid stormen, som är min vän och bedja honom gifva henne en puff i sidan."

„Om du talar vid stormen, så uppstår det strid mellan solen och honom, och då är vår sista stund kommen".

„Att du är pjåkig, det är då minsann icke att undra öfver. Såg jag icke, huru pojkarne satte uti dig en gammal ugnsqvast. Mig gåfvo de deremot till stöd farfars gamla bajonett, det hörde jag dem säga. Och derför står jag också alltid med handen i sidan och ser stursk ut."

Nu tystnade båda. En hel skock med skolpojkar närmade sig under prat och stoj.

„Ser ni pojkar, der stå två morska snögubbar, kom låt oss skjuta till måls på dem", hördes en ropa.

„Se på den der", skrattade en annan, i det han pekade på honom som hade så långa tänder, „jag skall slå honom i hufvudet med latinska grammatiken, så får han först anledning att grina".

„Och jag skall låta honom veta, huru en äkta snöboll smakar", yttrade en tredje.

Snart uppstod en täflan mellan gossarne om hvem, som råkade bäst. De arma snögubbarne. Det sved

och brände i hvarje lem, och kolbitarne hotade att krypa ur sina hålor. Så der ja, nu föll en. Det var förfärligt, men ändå smärtsammare, när den blef inklämd ånyo.

„Kamrat", jemrade sig den ene, när gossarne slutligen funno för godt att aflägsna sig, „lefver du ännu? Med mig är det förbi. Aj, aj, aj, så det värker i min kropp."

„Pjåklås!" utropade den andra, låtsande som om han alls icke känt till någon plåga, „detta var ju blott en lindrig lek. Ingenting biter för resten på en gammal krigare", tillade han, ehuru ögat värkte så, att han velat gråta af smärta. Men han grinade i stället så gement, att gårdshunden, som låg i närheten, hade god lust att rusa på honom.

„Nu känner jag på mig, att stormen kommer".

„Låt honom komma, det är bra".

Och stormen kom. Den slet och ref om de kala träden och körde upp snön i stora hvirflar. Käpparne, som snögubbarne höllo i handen blefvo slängda långt bort. Så gick det också med deras hattar.

„Sade jag dig icke, att det skulle gå illa med oss?" klagade den ene af dem.

„Kanske med dig", ljöd svaret. Men knapt hade han sagt detta, så slets hans ena arm ur led. Det gjorde så ondt, att han åter velat gråta med sina kolögon. Till råga på olyckan tittade solen fram. Hon sken så klart, att de små snöstjernorna glänste som silfver på buskar och träd. Och sparfvarna hoppade glada från qvist till qvist likasom hade de anat, att bättre dagar snart skulle randas för dem.

Men från snögubbarnes ögon rann tår efter tår. De sågo så magra och ynkliga ut, att gårdshunden kände medlidande med dem.

„Kamrat", stammade den högmodige, „vill du förlåta mig, för att jag alltid varit stygg emot dig?" När han sagt detta föll han ihop. Det var den tunga bajonettens fel. Men ugnsqvasten, den stod allt ännu, gubben likaså. Barnen lagade nya snöbollar, lappade honom här och der, och så var han åter lika ståtlig som förr.

„Det är bättre att vara ensam än i dåligt sällskap", morrade hunden vid sin koja. I brist på annan sysselsättning hade han ofta lyssnat på snögubbarnes samtal och derigenom lärt sig känna dem.

Men snögubben låtsade icke höra honom. Han sörjde uppriktigt sin kamrat, ty han hade ett godt hjärta fastän han bara var en simpel snögubbe.

Födelsedagen.

Erik fylde i dag sju år. På hyllan i skafferiet fans en stor sockerkaka. Farbror, faster och kusin Gerda skulle infinna sig på förmiddagskaffe.

Medveten om sin värdighet som dagens hjelte mätte Erik golfvet i barnkammaren med långa steg, under det blicken allt emellanåt stannade med förtjusning på de nya stöflarna med sina blänkande skaft. Det var märkvärdigt, huru mycket lättare man gick med dem än med kängorna. Dessa ville han redan i dag skänka åt gårdsvaktens pojke. Mamma skulle nog gifva tillåtelse dertill. Aldrig skulle han ändå sjelf mera begagna dem.

Tamburklockan ringde. Erik skyndade sig till dörren för att med sina bästa fotskrapningar taga emot gästerna. I dag trodde han sig kunna bocka, såsom pappa ville. Och bra gick det. Men hans tankar upptogos så af de kära stöflarna, att alla vackra lyckönskningar, som tilldelades honom, endast susade förbi hans öra. Ja, han var så frånvarande, att han ej hade en klar föreställning om, hvem som gifvit honom den påse, han höll i handen.

Nu bar det af för honom i barnkammaren igen med kusin Gerda vid handen. Den stora gunghästen drogs fram. Erik föreslog, att man skulle resa till marknaden. Men Gerda, som nyss fylt 8 år fann intet nöje häri. Hon ville bara se på bilderböcker. Hennes mamma brukade säga, att barn blifva mycket kloka, när de tidigt lära sig att tycka om böcker.

Erik öfverraskade sig sjelf med att stå med öppen mun och åhöra kusinens förståndiga meddelande. Han hade nog också böcker, men då dessa voro några dagar gamla, kunde han ej längre fördraga dem. Bästa beviset härpå var, att bladen lågo kringspridda öfverallt i lådor och skräpgömmor.

„Jag får icke fara så der illa med mina böcker“, sade Gerda.

Erik gjorde förtviflade försök att få ihop bladen till boken, som handlade om „Pompes bedrifter“, men då detta misslyckades, dristade han sig till att svara: „de ha' gått sönder“. Inom sig tänkte han så här: „fy hvad jag skäms, när jag nu får böcker till julen skall jag hålla dem bra vackert“.

När skall du börja gå i skola?“ frågade Gerda plötsligt.

„Jag vet icke, men om jag skulle få göra såsom jag sjelf ville så skulle jag aldrig gå i någon skola,“ försäkrade Erik.

Du är riktigt en otäck pojke!“ Och i detsamma rynkade Gerda försmädligt på sin lilla näsa. Bladet, hon vände om, var ju så suddigt och fullt af fläckar, att hon ej kunde göra annat.

Men när Erik märkte detta kände han sig för-

olämpad i högsta grad. Blodet steg honom upp i ansigtet, och i samma ögonblick brände Gerdas kind af ett häftigt slag.

Erik rusade i förskräckelsen ut i köket och det med en sådan fart, att han höll på att krossa Kajsas favorit, den grå kissen. Men plötsligt kände han sig omfattad af ett par starka armar. Det var pappa, som nu förde in honom. Han skulle bedja Gerda om förlåtelse. Det var ett förfärligt ögonblick för honom. Näst ordet „skola" var „förlåt" det värsta ord, han visste. Men hvarför skulle också faster och farbror stå alldeles bredvid honom. De skulle lemnat Gerda och honom på tumanhand, då hade det gått mycket lättare.

När skymningen inbröt, brukade Erik vanligen blifva vid dåligt lynne. Det retade honom, att mamma icke genast tände eld på lampan. Han hade alltid så mycket att syssla med just då, men han såg icke. I dag märkte han med glädje, att det blef allt mörkare i rummet. Då drog han långsamt händerna bort ifrån ansigtet och blickade skyggt omkring sig. Hade man lemnat honom allena? Nej, der satt ju mamma i gungstolen. Erik stirrade på henne. Var det möjligt, att hon gret? Då var det öfver honom, hon sörjde. Erik ville skynda fram och hviska i hennes öra det der ordet „förlåt", men ju längre han betänkte sig, desto svårare föreföll det honom. Han tyckte att han var fastvuxen vid sin plats. Ack, om hon ändå vetat, att han i tankarna gång på gång lindat sina armar om hennes hals och känt hennes kyss på sin kind. Men hon måste ju tänka, att hans hjärta var bra styggt och elakt.

Alla gingo till hvila. Mamma böjde sig ned öfver Eriks bädd och hviskade: „Gud välsigne mitt barn, måtte han blifva en snäll gosse". Hon var så blek och såg så sorgsen ut. Eriks hjärta bultade. Nu, ja nu skulle han säga henne allt, hvad han kände inom sig. Men orden voro likasom fastvuxna på tungspetsen. Han hade ej kraft att lösgöra dem. Och så var det ju egentligen Gerdas fel alltsamman.

Mamma gick bort, men just när hon släckte lampan hörde hon Erik hviska: „Mamma, mamma förlåt!" Hon knäböjde vid hans säng. Fullmånen, som i detsamma rullade upp, fann den lille gossen med ett leende på läpparne slumrande i sin bädd.

Svalboet.

I svalboet under takåsen var jubel från morgon till qväll. De små ungarna blefvo större och kraftigare för hvar dag och till föräldrarnas stora glädje voro de ovanligt kloka och försigkomna. De kunde redan höja på vingarna något litet och på sitt sätt tacka far och mor för födan, som de anskaffade. De förstodo att lyssna, när mor satt och qvittrade, tills de sjelfva fingo lust att försöka. Och när de då märkte, att det lyckades allt bättre och bättre, så kunde de hålla på med sitt pipande så länge att de gamla riktigt tröttnade att höra på.

En dag voro de små lemnade allena. Tiden blef lång för dem.

„Hör ni“, sade den äldsta, „jag tycker, det är obeskedligt af far och mor att lemna oss så länge allena. Hvad skola vi nu roa oss med?“

„Qvivitt, qvivitt“, pepo de andra, „far och mor söka ju åt oss mat. Låt oss vara snälla under tiden.“

„Det är så tråkigt, qvivitt, qvivitt“, ljöd svaret, „far och mor pjåka så rysligt med oss. Jag skulle redan för längesedan velat flyga dit bort till det der stora trädet i skogen.“

„Du kan ej flyga ännu", pep den minste brodren.

„Tyst du lilla, näsvisa varelse. Jag skall nog visa eder att jag kan." Och så klef han upp på kanten af boet, bredde ut sina små vingar och var inom ett ögonblick försvunnen.

„Han föll".

„Tror du det?"

„Hvad skall far och mor säga, qvivitt, qvivitt?"

I detsamma hördes ett gladt qvitter. De gamla återvände. Men huru stor blef ej deras sorg, när de nu hörde, hvad som händt under deras frånvaro? Mor satte sig i ett hörn af boet, gömde hufvudet under vingen och gret så bittert, att alla ungarna måste instämma. Men far flög genast bort för att om möjligt återfinna sin förlorade älskling. Och der låg han på marken just nedanför boet, men död med brutna vingar. Det var så, som den lille sagt. Han kunde ännu icke flyga.

I svalboet var det icke mera så gladt som förr. Väl hördes de gamla redan tidigt på morgonen, när solen gick upp, höja sina röster. Det var deras sedvanliga sång till Skaparens ära. Men ofta sutto de tysta och sorgsna med ruggiga fjädrar. Vingarna ville ej mera bära dem. Och ändå hade de ännu så många att lefva för.

„Det gör mig ondt att se far och mor sörja så", sade den förståndigaste af ungarna en dag, då föräldrarna voro borta.

„Mig också, mig också", svarade de andra.

„Låt oss nu besluta att aldrig med vett och vilja

bedröfva far och mor. Det är vår skyldighet att försöka godtgöra, hvad vår broder brutit".

„Ja, låt oss göra det qvivitt, qvivitt". Och nu öppnades fem små näbbar, och der ljöd ett qvitter så gladt, att föräldrarna, som återvände, kände sig helt varma om hjärtat.

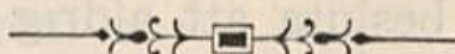
„I morgon skola vi alla tillsamman företaga en färd ut i skogen", sade svalpappa en dag.

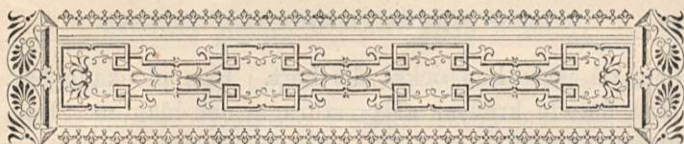
„Så roligt, så roligt, qvivitt, qvivitt", jublade de små. De hade en och annan gång under fars och mors ledning företagit sig kortare färder, och det var så innerligt roligt att sväfva der uppe i luften.

Följande dag var solig och varm. Den lilla svalfamiljen gjorde sig redo till utfärden. Och när nu ungarna erhållit några goda råd och förmaningar, lyftades vingarna, och det bar af under jubel och sång. Endast svalmor drog i tysthet en suck. Hon tänkte på sin döde älskling.

Mot aftonen skedde återfärden. De små skulle aldrig glömma denna dag, så roligt hade de haft i den gröna skogen. Men nu voro de helt utmattade af trötthet och med en känsla af glädje och tacksamhet tänkte de på sitt lilla hem under takåsen.

Men ack, der fans icke längre något bo! Litet mossa och några halmstrån utvisade blott stället, der det varit. De stackars fåglarnas förtviflan kan ej beskrifvas. Hvem hade varit så hjärtlös och beröfvat dem deras kära bo? Kunde det vara någon af menniskobarnen? De hade aldrig förstått sig på att vara rädda för dem.

Barnens första utflygt från hemmet.

Invid sjöstranden, några mil ifrån staden, låg en liten egendom. Här bodde en gammal sjökapten med sina två barn. Gossen hette Axel och flickan Elli. Redan för flere år tillbaka hade deras moder dött, och för att ersätta barnen den hädangångna egnade fadren dem all den omsorg och kärlek, hvaraf han var mägtig.

I huset fans dessutom en annan ännu, som älskade barnen så högt, att hon nästan afgudade dem. Det var Stina, den gamla trotjenarinnan. Och med barnslig kärlek och tillgifvenhet slöto sig de små äfven till henne.

Under de långa höst- och vinteraftnarna, då fadren vanligen var sysselsatt vid sitt skrifbord, togo de sin tillflygt till Stina. Det var så roligt att höra henne med sin darrande stämma öfverrösta den surrande spinnrocken.

När vintern förgick och det blef sommar, brukade Axel följa fadren på åker och äng, då Elli deremot var Stinas lilla „hjelpreda“. Men när solen sken riktigt klart, och sädesfälten böljade så vackert för vin-

den, då ilade hon också dit bort. Hon plockade bär. Hon flätade kransar af prestkragar och blåklint. Derunder sjöng hon med full hals de sånger, hon lärt sig af Stina. Ibland hände det, då hon just höll på att förfärdiga sin blomkrans, att hon försjönk i tankar. Hvad ondt hade hon egentligen gjort, efter Gud tagit hennes moder upp till sig. Hon kände en gosse, som bestämdt var obeskedligare än hon, ty han plägade bland annat fånga fjärilar, rycka af deras vingar och så låta dem vrida sig i dödskampen. Detta var ju rysligt illa gjordt. Och ändå hade denne gosse en snäll moder. Huru var det så?

En dag fann Stina den lilla flickan bittert gråtande. Hon hade borrat sitt hufvud djupt in i en dyna och snyftade häftigt.

„Åh kära mitt hjärta, hvarför gråter hon så?“ frågade Stina vänligt, „är det Axel, som nu igen varit framme med sina konster?“

„Kära, kära Stina“, snyftade Elli, „pappa sade i dag, att han skulle sända Axel och mig till staden för att börja gå i riktig skola. Men kan jag lemna eder alla? Nej, nej!“

„Nå“, sade Stina, „det är ju ej något att sörja öfver. Hör Elli, i staden får hon gå fin och granr, äta karameller och passera på gatorna. Det är annat det, än att springa barfota på bondlandet.“

„Nej Stina, det är just det förfärligaste att nödgas gå med skor och strumpor alla dagar“.

Axel kom in svängande i handen en repstump. När han såg Elli gråta började han retas med henne. Fadrens meddelande i dag hade också gjort sin verkan

på honom. Gråta kunde han ju icke, ty detta anstod endast flickor. Han var i stället retlig och otålig.

„Har ormen bitit dig, efter du grinar så illa?“ frågade han med den försmädligaste ton i verlden. „Flickor äro ändå underliga varelser“, fortfor han i det han svängde med repstumpen, så att fenstren voro i fara, „endera skratta de så, att en annan kan mista sina öron, eller också gråta de. Nej, det har mången gång förargat mig, att du ej är en gosse. Då skulle vi slåss alla dagar.“

„Nog har han visat att han kan slåss med flickor också“, menade Stina, „gå nu ut igen och lemna oss i fred“.

„Jag vill först smaka på sylten, som du kokade i dag, Stina“.

„Jo, det skall han få och Elli med. Kommen nu i köket och varen glada igen“.

Dagen instundade, då kaptenen skulle följa sina barn till staden. Sorgen var stor i det lilla hemmet. Stina gret, Fiskar Kalle gret och Nero vandrade med slokande öron från den ena till den andra. Axel ensam visade sig glad och uppsluppen. Han sväljde ned tårarna med våld och gjorde allt för att intala sig mod. När han återvände till julen, skulle tjenstefolket måsta kalla honom „herre“.

„Huru kan du gråta så der, skäms du inte“, sade han till Elli, just när de stego upp i åkdonet. Men när de sedan kommo till den stora, röda grinden, och torparens Gustu, den kära lekkamraten, stod der invid svängande till afsked sin trasiga mössa, då kändes det åter så underligt i bröstet på honom. Han nästan

önskade, att han för detta ögonblick varit en flicka och fått gråta fritt.

För hvart steg, som Polle tog, kändes det för Elli, som om en del af henne sjelf blifvit bortryckt. Hon kunde omöjligt instämma i pappas och Axels glada skämt. Tankarna voro fästade endast vid hemmet och föremålen der. Hon såg så tydligt Stina i den grå kjolen och med det randiga förklädet vandra öfver gården. Hon tyckte sig sitta nere vid viken, der strand och himmel speglade sig. Derborta under albuskarnas skugga blommade gula och hvita neckrosor, och ute på fjärden syntes en slup med sina mjellhvita segel. Der kom Kalle i sin röda blus hållande i handen en stor knippa med fiskar. Och der Silfverrosa, som pinglade med sin skälla. Efter henne dansade kalfvarna i takt, och Nero skälde på dem af alla krafter.

Men allt detta var ju blott inbillning, och när Elli tänkte derpå, ville tårarna ånyo tränga fram. Hon torkade dock genast bort dem, så att ingen märkte det.

Den gamla pastorskan, hos hvilken barnen skulle bo, välkomnade dem hjärtligt. Men Elli tyckte, att hennes blickar voro så genomträngande, att hon måste rodna af blygsel. Hon var alldeles yr i hufvudet både af åkningen och af ovana att se så mycket folk, och en obeskriflig längtan grep henne att få springa bort den väg, hon kommit. Men pappa och den gamla frun sutto och talade så högtidligt med hvarandra, att hon måste sitta stilla, ehuru fötterna riktigt brände i kängorna, och tårarna i ögonvrån.

Efter fadrens bortresa lugnade Axel sig snart nog. Men för Elli voro dagarna nästan outhärdliga. Bilder

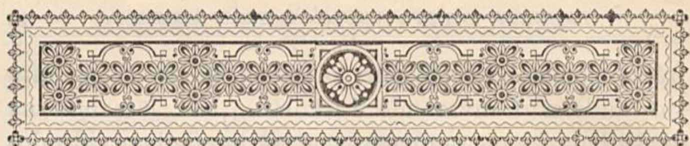
från hemmet föresväfvade henne så lifligt, att hon ofta var alldeles frånvarande i skolan. När lärarinnorna då kallade henne ouppmärksam, så kunde hon vid minnet häraf ligga och gråta långt in på natten.

Då de andra barnen lekte under fristunderna, stod Elli alltid tyst och såg på. Detta förargade Axel och han sade ofta häftigt till henne: „Jag får ju riktigt skämmas för dig". Men hvad kunde hon hjelpa, att hon kunde hvarken gå eller stå som de andra och alra minst skratta. Och nu kom hon ihåg, huru Stina och hon ofta brukade skratta tillsamman. Ja, det var der hemma det.

Småningom återkom dock Ellis glada lynne. De fingo så ofta bref ifrån hemmet, och det var barnens stora fröjd att kunna besvara dessa. Elli skref också till Stina, att hon skulle lära henne skrifva, ty Stina beklagade sig alltid öfver att nödgas anlita en „skrifvare", när hon ville säga något åt sin gosse, som var sjöman.

Innan kort var Elli allmänt afhållen icke allenast i skolan utan också af den gamla pastorskan. Ingen kunde hitta på så roliga lekar som Elli, tyckte kamraterna. Ingen kunde så bra sina lexor som hon, sade lärarinnorna. Men pastorskan kallade henne sin lilla „solskensstråle", ty det var aldrig så soligt och gladt i hemmet, som då Ellis rosiga anlete tittade in genom dörren.

Lilla Janne.

Ensam satt han i den lilla, trånga stugan. Far och mor voro borta på arbete och hade strängt förbjudit honom att gå ut. Hvad skulle han göra? Timmarna blefvo så långa, långa. Han tryckte sin bleka kind tätt intill den lilla fensterrutan. Om han blott en enda gång fått springa så mycket som han orkade dit ned till stranden och doppa sina fötter i det friska, klara vattnet. Se, huru vågorna glittrade och lekte i solskenet. Nej, det vågade han ändå icke. Men tänk, om han ej skulle säga något åt far och mor. Här fans ju ingen, som förrådde honom. Han kände en sådan brinnande längtan att få rulla sig i det gröna gräset.

Sakta närmade han sig dörren som om han fruktat att störa någon. Skulle han våga skjuta upp den? Kanske stod der en röfvare, som genast skulle gripa honom.

Det stora vägguret slog i detsamma några tunga, sömniga slag.

Janne blef så förskräckt, att hans hjärta började klappa. „Stygga klocka, hvarför skrämde du mig?“

yttrade han halfhögt i det han återtog sin plats vid fenstret. Det var alldeles omöjligt för honom att smyga sig ut. Hvarför, det visste han ej.

Der låg a-b-c boken på bordet. Modren hade framtagit den och ålagt honom att läsa flitigt. Janne grep tag uti den. Ofvanpå pärmen var en ståtlig tupp afbildad. Snart satt han försjunken i betraktande af bilden. Om han ändå varit en tupp så skulle han fått röra sig fritt. Och nu började han fundera på den saken, om tuppen hade far och mor eller icke.

„Tuppen galar“, stafvade han långsamt och eftertryckligt. Men så måste han igen se ut genom fenstret. Ju längre han såg, desto skönare syntes honom den blå himlen och desto vackrare tyckte han sig höra fåglarna sjunga. Engång när han var mycket, mycket liten, hade han hört talas om någon, som hette Gud och som bodde der uppe, hvarest stjernorna synas om vintern. Och ehuru han var så liten, när Storgårds Lena berättade detta för honom, så kom han ihåg nästan hvart ord. Ja, han skulle aldrig glömma det, om ock han engång blefve så gammal som far och mor. Nu förstod han, hvad Lena menat, när hon sade, att Gud finnes öfverallt. Derute i den vackra naturen måste Han finnas. Men inne i stugan kunde Han väl icke vara?

Vid denna tanke blickade Janne omkring sig. „Tänk om Gud verkeligen vore här med mig“, hviskade han, „nej, det vore rysligt ledsamt, om Han skulle se, huru ful och osnygg vår stuga är. Men jag kan ju taga qvasten och sopa den, så blir tiden icke så lång.“

Nu började han med hurtiga tag draga den gamla, torra qvasten fram och tillbaka. Det var ett eget sätt att sopa, men bra blef det ändå. Derpå stälde han stolen, som förlorat ett ben längst bort i en vrå och hängde upp fars gamla rock på spiken invid dörren.

Uret slog ånyo. Men denna gång blef Janne icke uppskrämd. Han blickade omkring sig helt förnöjd. Nu skulle Gud finna deras stuga kanske lika vacker som alla andras. Och tanken att han ändå icke var ensam, utan att Gud var med honom, gjorde honom nöjd och lycklig. Tänk, om Gud skulle tala vid far och mor, att de skulle låta honom gå ut. Han ville nu sätta sig vid boken och läsa flitigt, så att mor icke skulle behöfva taga honom i luggen. Ja, det ville han. Men först måste han ännu en gång titta ut genom rutan. Sedan ville han läsa hela den återstående delen af dagen.

Smågnolande drog han fötterna under sig på bänken och hvilade hufvudet emot handen. Solen blickade så vänligt in genom fenstret och smekte de ljusa lockarna. Gossens ögon slöto sig. I drömmen såg han sig omgifven af Guds englar. De fäste på hans skuldror stora vingar, och så sväfvade de alla dit upp mot den klara, blå himlen. O, huru lycklig han var!

Jespus, Nickus och John Blund.

Små snälla barn hafva många vänner. Ibland dessa räkna sig Jespus, Nickus och John Blund. De äro tre bröder, hvilka hafva den besynnerliga egenskapen att kunna göra sig osynliga. Derför märka de små dem icke heller.

Om aftonen när barnen just hålla på med sina lekar, öppnas dörren helt sakta, och Jespus tittar in. Han vill se, hvad barnen hafva för sig och om de äro snälla mot hvarandra. Der ser han lilla Edit, som sitter och vaggar sin docka. Han smyger sig på tå till hennes sida, sätter sig ned på en pall och betraktar den lilla.

Plötsligt har Edit förlorat lusten att leka. „Jag är så trött", utropar hon och gäspar i detsamma, så att Bertel, som stält upp käglorna på golfvet nära henne, måste skratta.

„Edit kommer aldrig ihåg att sätta handen för munnen, när hon gäspar, ehuru mamma alltid påminner oss derom", förebrår syster Gerda. Men knapt har hon utsagt detta innan hon sjelf begår samma fel.

„Fy dig Gerda, som narrar mig att gäspa", ut-

brister Bertel. Nu gäspa de alla tre. Det blir en fröjd, som höres ända in i pappas kammare. Han stänger dörren för att icke störas. Men barnen, de fortsätta både att gäspa och skratta och Jespus skrattar med, så att han måste hålla sig för magen.

Mamma kommer in och ber barnen skynda sig till qvällsvarden. Pappa väntar redan. Jespus smyger sig då ut och säger till sin broder Nickus: „Nu är det din tur att roa de små“.

Nickus går in i matsalen lika tyst och obemärkt som Jespus. Han ställer sig bakom Bertels stol. Det är seden i huset, att barnen sitta alldeles tysta under måltiden. Pappa och mamma tala om ett och annat. Då brister lilla Edit helt hastigt ut i skratt. Hon kan ej låta bli, när hon ser Bertel oupphörligt nicka med hufvudet, och sedan blir han för hvar gång så förskräckt, som om han gjort något illa.

Pappa märker det också.

„Hvarför nickar du så åt mig, min gosse! Se upp i taket. Der hänger en tjock guldtråd.“

Alla barnen se med uppspärrade ögon emot taket.

„Ånej, pappa“, säger Gerda, „icke finnes der ju någon guldtråd“.

„Du är så sömnig, att du ej kan se den“, skrattar pappa.

Barnen gå till hvila. Mamma går från bädd till bädd, läser aftonbönen turvis med hvar och en af de små, kysser dem sedan och lemnar rummet.

John Blund träder in i barnkammaren. Under sin ena arm bär han en stor paraply. Han ser sig omkring. Huru älskliga äro ej barnen, der de hvila

på de hvita kuddarne. Han kastar en slängkyss åt hvar och en af dem, sätter sig sedan på lilla Edits sängkant. Nu tager han ifrån sin ficka en spruta och sprutar i hennes öga något. Det är alls icke något farligt. Visst icke, John Blund gör aldrig ondt åt barnen lika litet som hans bröder.

Likväl sticker det nu i Edits ögon. Hon gnuggar dem med båda händerna. Det blir icke bättre. Hon sluter dem, men öppnar dem långsamt igen. Så stretar hon en lång stund emot sömnen. Slutligen gifver hon vika och nu sofver hon så godt med sina små händer hopknäpta ofvanpå täcket. John Blund spänner upp den stora paraplyn. På denna äro de vackraste bilder afmålade.

„Så vackert, så vackert!" utropar Edit i sömnen. Hon ser trädgårdar med gyllene träd och buskar. Hon ser salar med golf och väggar af glas och der sjelfva konungen med en krona, som skimrar så, att det sticker i ögonen. Till alra sist ser hon Guds vackra skinande englar sväfva omkring sin bädd. De breda sina hvita vingar öfver henne. Hon tycker att hon ej ens i sin mammas famn hvilat så godt som under dem och hon ler i drömmen.

Efter en stund tager John Blund sin paraply och flyttar sig till de andra barnens bäddar. Det går alldeles på samma sätt med dem som med Edit, om de nämligen varit snälla hela dagen. Men om de deremot varit olydiga och icke bedt sina föräldrar om förlåtelse, innan de lagt sig, så går John Blund förbi utan att ens se på dem. De stackars barnen känna sig då långt ifrån lyckliga. Rummet är så fult och

mörkt, om också lampan brunne, och bädden är så kall och hård. När de slutligen somna, drömma de icke om englar, nej, de drömma om elaka troll, som med våld vilja föra dem från hemmet.

Men Jespus, Nickus och John Blund skynda sig nu bort. Hvar de riktigt bo, det vet ingen. Så mycket vet man dock, att hvarje hem har sin Jespus, sin Nickus och sin John Blund. Och efter de återkomma hvarenda qväll, så kunna de ju icke bo alltför långt borta.

Vid brasan.

Vintern stod för dörren. Regnet sqvalpade ur takrännorna och vinden pep in mellan fensterluckorna.

Men om det var otrefligt derute, så bjöd man till sitt bästa för att ställa till trefnad inomhus. Om aftnarna samlades man omkring den sprakande brasan. Pappa tog sin plats i gungstolen med den långa pipan i handen. Mamma satt i soffan och stickade strumpa. Bredvid henne var gamla farmors plats.

„I dag är det min tur att sitta närmast farmor", sade Alma en afton, då man som vanligt hade samlat sig kring brasan.

„Ja, men jag får hålla i farmors ena hand", fortfor Gunnar.

„Och jag i den andja", tillade Lisi.

„Farmor smålog. Hon förstod barnen så väl. De ville höra någon saga.

„Haj fajmoj också vajit bajn?" frågade lilla Lisi i det hon smekte den skrynkliga handen, hon omfattat.

Den gamlas ögon fyldes af tårar. Hon svarade rörd. „Ja, min kära, lilla flicka, så lycklig har också din gamla farmor engång varit".

Tre par ögon riktades nästan samtidigt upp till

farmor. Man är väl lyckligare, då man är gammal än när man är barn, då får man ju göra allt hvad man vill, tänkte barnen.

När nu pappa, som lagat om elden stält eldgaffeln på sin plats och Alma på mammas uppmaning bjudit omkring stekta äppel, intog hvar och en sin plats, och farmor begynte:

„Det var engång en gosse och en flicka. De gingo en sommardag ut i den stora skogen. Der var så grönt och vackert och tufvorna voro fulla af de skönaste bär. Huru det var, gingo de allt längre och längre, tills de slutligen ej mera hittade hem. Då började flickan bittert gråta. „Gråt icke“, tröstade brodren, „Gud är ju med oss också här i skogen. Nu måste vi söka skydd för natten uti någon bergshåla.“

Plötsligt hörde de ett tjutande ljud. Och ganska riktigt lunkade en stor lurfvig varg ut ifrån skogen.

„Hu, hvad jag är rädd, mamma, mamma kom och hjälp oss“, ropade flickan.

Men gossen fattade mod. Han gick emot vargen och sade: „Snälla, snälla varg gör ej illa åt mig och min lilla syster. Vi ha’ gått vilse och hitta ej mera hem, derför måste vi nu vara här öfver natten.“

„Jasså, är det så“, svarade vargen, „efter du ber så ödmjukt om nåd, så vill jag ej röra vid er. Men en sak skall jag lägga er på minnet. Reta ej en gång till min hungriga mage.“ Så lunkade han bort. Visserligen hade han här kunnat få en god bit åt sig och sin familj. Men han var emellertid nöjd med sin ädelmodiga handling.

Följande dag kommo barnen till en herrgård. De

gingo in i köket och frågade, om de kunde få en brödbit. De hade gått vilse och icke ätit något på länge. Men jungfrurna afvisade dem. „Vi tro er icke och vilja ej ha' något att skaffa med tiggarungar", snäste de.

„Det vore väl ingen skam att vara tiggarunge, men att tala osanning vore ju både synd och skam", yttrade gossen. Och så tog han sin syster vid handen och de vandrade hungriga och ängsliga vidare.

„Djuren äro barmhertigare än menniskorna", snyftade flickan.

När skymningen inföll, nalkades de en bondgård. Då de nu här berättat sin nöd för värdinnan, sade hon vänligt: „Stackars små barn, nu måste ni blifva här öfver natten och hvila er. Gud skall nog sedan visa er vägen till hemmet." Och så satte hon det rykande grötfatet på bordet och bad dem taga plats. Derpå bäddade hon åt den ena på bänken och åt den andra i sängen. De stackars barnen voro så lyckliga att de måste gråta och innan de somnade glömde de ej att tacka sin himmelske Fader, som ledt deras väg till denna gästvänliga boning.

Om morgonen när de skulle gå, fingo de med sig ett stort knyte med matförråd. „Gud vare med er", dessa voro värdinnans sista ord, der hon stod på trappan och såg efter dem.

Vederqvickta både till kropp och själ vandrade de båda barnen långt in på natten. Men huru de än vandrade dagar, veckor, månader, år, så kommo de aldrig mera hem. Ja, ännu i dag vandra de från gård till gård, från stad till stad. Sällan röna de vänlighet af menniskorna men ofta nog hårdhet. Och nu skall

jag säga er de båda barnens namn. Flickan hette Ödmjuk och gossen God."

„Tack, tack farmor!" utropade de små.

„Kanske hitta de också hit till oss", menade Gunnar. Han hade storligen beundrat gossens mod vid mötet med vargen.

„Ja, tänk om de skulle komma redan i afton", fortfor Alma, „då, mamma, skulle vi låta dem bo hos oss alltid, icke sant?"

„Gerna, mina barn".

„Ja, ja", jublade de andra, „så skulle de aldrig mera behöfva vandra så der och blifva illa bemötta af elaka menniskor".

„Jag har aldrig kunnat fördraga jungfrur", förklarade Gunnar, „men nu hatar jag dem riktigt".

„Så gjorde icke Ödmjuk och God", sade farmor.

„Nej", inföll pappa, „och derför önskar jag intet högre, än att Ödmjuk och God skulle komma hit till oss och blifva edra trognaste vänner hela lifvet igenom".

„Ja, vi skulle älska dem lika högt som vi älska hvarandra", försäkrade alla tre barnen.

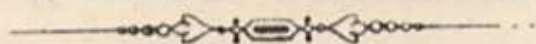
„God skall bo med mig", sade Gunnar.

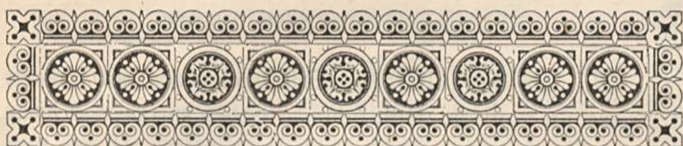
„Och Ödmjuk med oss flickor", fortfor Alma.

„Gud gifve det", hördes farmors darrande stämma tillägga.

Brasan hade slocknat till en blek glöd. Men i matsalen var den stora taklampan tänd. Qvällsvarden väntade.

Ännu några timmar, så hade alla gått till hvila, och natten bredde öfver nejden stillhet och frid.

Förnöjsamhet medför glädje.

Nära intill herrgården låg en liten, förfallen stuga. I denna bodde Maja med sina två barn. Hon var mycket fattig, ja så fattig, att hon stundom ej hade bröd åt sig och barnen.

„Stackars Maja, hon vet ej af någon fröjd i verlden", brukade grannarna säga, när de sågo henne vandra förbi tidigt på morgonen och sent på qvällen. Men huru misstogo de sig icke. Maja klagade aldrig öfver sin lott i lifvet. Hon tackade tvärtom Gud för helsa och arbete, för sina två barn och för sin stuga, den hon ej velat byta mot det skönaste palats. Ingen anade, huru mycken förnöjsamhet och glädje bodde oaktadt fattigdomen under det låga halmtaket.

När Maja om morgonen begaf sig till herrgården, der hon vanligen dröjde hela dagen vid sitt arbete, tillsade hon barnen att vara snälla mot hvarandra. Det var barnens fröjd att lyda sin moder, och så förflöt dagen för dem under lek och språng allt under förväntan på den stund, då modren syntes borta vid vägens krökning. Så bar det af för dem i kapp ned till grinden och genom spjelorna på denna spejade längtande blickar utåt landsvägen.

Nu var det julafton. Maja, som slutat sitt arbete tidigare än vanligt, ilade hemåt. Stora snömassor hade hopat sig på vägen och den kalla vinden ref och slet om hennes kläder.

„Stackars Maja“, sade grannarna åter, „hon vet visst icke af någon julfröjd“. Ack, om de vetat, att det icke var vinden allena, som purprade den magra kinden, utan att i hennes hjärta bodde en känsla, som värmde underbart. I korgen, som hon bar i handen fans ett och annat godt till helgen. Det hade den rike godsegarens fru sjelf gifvit henne. Och medan hon nu stretade fram steg för steg såg hon i tankarna sin lilla stuga så upplyst och treflig och barnen med detta leende, man finner hos lyckliga barn.

I bygden vida omkring herrskade denna stillhet och ro, som alltid föregår stora högtider. Då är allt stök och bråk förbi och man väntar blott på högtidens annalkande.

Genom det lilla fenstret i Majas stuga spred brasan sitt klara sken öfver den hvita snön. Det såg så varmt och inbjudande ut derinne, att några sparfvar, som flögo förbi kände sig dragna till fenstret der de frusna och hungriga började picka på rutan.

„Mamma“, sade flickan, „få vi ej gifva några brödsmulor åt de stackars fåglarna“?

„Gerna barn“, svarade Maja, som just kokade julgröten. Och medan nu barnen på herrgården dansade kring den strålande julgranen, stodo Majas barn utanför den lilla stugan med sin brödbit i handen. Sparfvarna gåfvo genom flaxande och pipande sin glädje tillkänna öfver smulorna, de fingo, och barnen

gladde sig innerligt deråt. Men Guds öga, som vakar natt och dag, qväll och morgon, blickade med välbehag ned på dessa fattiga barn. Deras omsorg om de små fåglarna skulle icke blifva obelönad.

„Vet du mamma, nu först känner jag mig riktigt lycklig när jag vet, att de hungriga sparfvarna också fått något", yttrade gossen, sedan de kommit in igen.

„Ja", tillade flickan, „så är det också med mig. Jag undrar just, om barnen på herrgården kunna känna sig lyckligare än vi i afton."

„Gud signe er barn", svarade Maja rörd, „måtte ni alltid känna en sådan glädje af att dela med er åt andra af det lilla ni eger".

„Nog vore det ändå roligt att en enda dag få vara ett herrskapsbarn. Lille herr Knut berättade engång för mig huru rysligt många vackra leksaker de få på julkvällen," menade gossen.

„Nå, om du nu vore i herr Knuts ställe, hvad skulle du göra mitt barn?" frågade Maja småleende.

„Jag skulle äta bara godt, karameller och bullar och så skulle jag försöka, huru det kännes att ligga på sådana der rysligt mjuka dynor, som jag engång kände på. Det var då stor städning till midsommaren på herrgården och alla sängkläder buros ut på gården".

„Nej", sade flickan, „om jag finge vara en dag i fröken Sigrids ställe, så skulle jag fylla stora korgar med mat och kläder och sedan resa omkring till alla fattiga. Åt dig mamma skulle jag hemta, ja, jag vet ej riktigt, huru mycket du skulle få. Men aldrig skulle du sedan mera behöfva arbeta så mycket som nu."

„Kära barn", sade modren alvarligt, „arbetet är

en välsignelse. Vi skola ej önska annat, än hvad Gud gifvit oss."

Och nu berättade Maja för sina barn om Frälsaren, huru Han var fattig och ringa här på jorden ehuru Han var Guds egen son. Barnen förstodo visserligen ej allt, hvad modren sade, men de satte likväl tro till hvarje hennes ord.

Vid det renskurade bordet sutto snart mor och barn. Grötfatet rykte. Det färska brödet doftade så skönt. Ur barnens ögon strålade förnöjsamhet och fröjd och stora tårar af tacksamhet rullade ned för Majas kinder.

„Låt oss nu, kära barn knäppa ihop våra händer och tacka Gud för det myckna goda, vi fått i dag", sade hon, när måltiden var slutad. Och de små knäpte ihop händerna och blickade med sina trofasta ögon upp till modren, som bad högt en enkel bön.

Men derute strålade otaliga stjernor så långt ögat kunde se, och högt ofvan dem sjöng englarnas skara sin himmelska sång.

Den lille brodren.

„Frida har fått en liten bror“, yttrade Dadda en morgon i det hon böjde sig ned öfver Fridas säng.

„En sådan bror då som farbrors Berta har?“ frågade Frida. „Just en sådan men mycket, mycket mindre. Stig nu fort upp, så skola vi gå och se på honom“, svarade Dadda.

„En liten bror, en liten bror“, ljöd det inom Frida hela tiden, som Dadda klädde på henne. Så hade hon då fått en lekkamrat. Månne han hade ögon redan? Hon var nämligen van att se kattungarna som helt små famla omkring sig med slutna ögon.

„Frida skall gå på tå, så att lille bror ej vaknar“. Frida lydde Daddas uppmaning. Hon sträckte ut tungan såsom hon hade för vana, när hon skulle göra något riktigt väl och gick så på tåspetsarna, som det var möjligt. Huru månne lille bror såg ut?

Mamma vinkade Frida till sig. „Kom nu och se på din lille bror“, sade hon med sänkt röst.

Frida gömde sig i Daddas kjolveck. En känsla af blygsel fattade henne plötsligt. Så tittade hon förstulet på den lille. Åh, så litet hufvud, han hade. Det var alls icke större än trasmollans, så små ögon och en så liten, liten näsa, som sträfvade betydligt uppåt.

När Frida kom i barnkammaren igen var hon så uppsluppen och glad, att hon ej riktigt visste, hvad hon skulle göra. Med feberaktig ifver städade hon dockskåpet, bäddade trasmollans vagga och derunder pratade hon sakta för sig sjelf. Hennes tankar rörde sig uteslutande kring den lille brodren. Efter några dagar skulle han kanske redan kunna leka med henne.

„Vet du Nora“, sade hon till trasmollan, „Frida har fått en liten bror, som snart kan tala, gå och leka. Hvad vi tre nu skola få roligt tillsammans“. Och trasmollan, som hade präktig linperuk och stora ljusblå ögon stirrade helt förvånad på sin herrskarinna. Om hon gladde sig åt en medtäflare, vet man ej så noga.

Andra dagen kom och gick och lik den åtskilliga andra. Fridas tålamod blef satt på prof. Huru många gånger hade hon icke stält upp leksakerna på stolar och bord och väntat, att lille bror ändtligen skulle komma för att leka med henne. Men lille bror var alltid rysligt sömnig. Han visade ingen lust för att leka.

„Hvarför är min bror sådan, att han ej vill leka, det gör alltid Bertas bror?“, frågade Frida slutligen gråtande.

Mamma svarade: „Min kära Frida, din bror är ju ännu så liten. Vänta bara, när han blir större så kommer han nog och leker med dig sedan“.

Och lille bror växte dag för dag. Han fick långa, ljusa lockar. Hans ögon blefvo större och klarare och den lilla, lilla näsan började likna andras näsor, tyckte syster Frida.

Ibland sade mamma, att Frida skulle få röra på

vaggan helt sakta. Då var hon så glad, så glad och tyckte sig på samma gång vara den viktigaste person i verlden. När lille bror icke hade lust att somna utan låg bara och såg på henne, så lutade hon sig öfver honom och sade vänligt: „Somna nu lille bror, Frida vill ej vagga mera“. Men lille bror fann sig förnärmad och började gallskrika. Frida blef riktigt rädd för hans lilla eldröda anlete och när nu mamma kom och tog honom i sin famn, skyndade hon bort fast besluten att aldrig mera vagga den lilla envisa varelsen.

Våren kom och träden sköto i svällande liffullhet blad efter blad. Lille bror sattes i vagnen och Frida fick hjelpa Dadda att skjuta honom fram och tillbaka på den gröna gårdsplanen. De visade honom allehanda föremål, värda att beaktas och den lille gossen fann allt så besynnerligt och roligt. Han slog gång på gång ihop sina små händer och skrek högt af förtjusning. När sommaren var förbi, hade lille bror gjort stora framsteg. Han kallade mamma och pappa vid namn. Han kunde nicka med hufvudet och säga: da, da“.

Tiden gick. Sommar och vinter växlade. Nu kunde lille bror redan gå och springa. Frida var så lycklig. Hon var så förtjust i sin lille bror, att hon ständigt ville kyssa och klappa honom. Och detta tyckte han ej riktigt om.

En dag var lille bror icke lik sig. Han bara gret. Läkare eftersändes. Lille bror bäddades i sängen. Der låg han mycket, mycket länge. Frida fick se på honom endast genom dörrspringan.

Slutligen sade mamma en dag i det hon gret: „Lille bror leker nu med Guds englar i himlen“.

„Hvarför gråter du då mamma?“ frågade Frida, „då har han ju roligt“.

„Visst har han det, min kära Frida, men vi få aldrig mera se honom“.

„Hvarför icke?“

„Han är död“.

Detta förstod icke Frida. Hon tyckte, att lille bror sof så godt och väntade blott med otålighet, att han skulle vakna.

Men lille bror sof och sof. Slutligen bäddade man åt honom i en liten hvit kista, satte honom deri och sänkte kistan djupt ned i jorden. Frida greps af förfäran. Hvad gjorde man nu med lille bror? Föräldrarna gjorde allt för att förklara detta för henne. Men den lilla flickan var tröstlös.

„Nu vill jag aldrig skratta och aldrig leka mera“, sade hon åt sin mamma.

Men för hvar gång, när det blef sommar på nytt och fruktträden stodo likasom öfversållade af hvita blommor, då blommade också på en liten kulle några enkla blomster. Och vid denna kulle satt ofta en liten flicka ännu sedan qvällsolens sista skimmer höll på att slockna. Det var Frida. Här tyckte hon, att lille bror såg henne. Här var det så vackert bland blommor och blad. Och så tyckte också de små fåglarna, som gungade på buskarnas vaggande grenar.

Fannys hemlighet.

Fanny var en liten snäll flicka men hon hade den fula vanan att ständigt tugga sina naglar. Hon erhöll tillrättavisningar både af föräldrar och syskon. Det hjelpte icke.

En vacker sommardag tog hon sin bärkorg och gick ut i skogen. Der funnos sköna bär af många sorter. Hon plockade och plockade och snart var korgen fyld. Nu skulle hon gå hem, men plötsligt stod der en liten gumma just framför henne.

„Är du den flickan, som tuggar dina naglar?“ frågade gumman.

Fanny blef så förskräckt att hon fälde korgen från sin hand. Alla bären rullade längs marken. Hon vågade likväl icke säga annat än sanningen och derför svarade hon sakta: „Ja“.

„Då måste du följa med mig“, fortfor gumman.

Fanny började gråta.

„Gråt icke lilla flicka“, tröstade gumman, „jag är icke någon elak menniska, som vill dig ondt. Jag skall blott taga ifrån dig din fula vana“.

Nu tog hon flickan vid handen. De började vandra. Snart kommo de till ett stort ihåligt träd.

Gumman stack hufvudet in i trädet och ropade med sin gälla stämma något, som Fanny icke förstod. Genast flög en stor svart fågel ut. Den öppnade sin hvassa näbb och bet flickan tre gånger i hvart finger. Det gjorde så ondt, att hon riktigt måste skrika.

Derefter anlände de till ett högt berg. I berget var en dörr och när gumman knackade, öppnades denna ögonblickligen. Det var alldeles mörkt derinne. Men på gummans befallning påtändes genast en stor lampa, som hängde i taket. Kring väggarna voro flere rader med stolar. Många små flickor och gossar sutto här. De sågo alla så olyckliga ut och ropade ständigt: „aj! aj!“

Gumman bad Fanny taga plats ibland de andra. „Räck fram dina fingrar“, sade hon derpå. Så fattade hon en glödande eldtång och brände med denna ett finger i sänder, så att de blefvo alldeles svarta. Sedan lindade hon en röd lapp kring de stackars fingrarna. I hvarje lapp stack hon en knappnål sålunda, att spetsen var uppåt.

Stackars Fanny gret så bittert. Men den lilla gumman brydde sig nu icke om hennes tårar mer än om de öfriges heller.

Så sutto barnen dag ut och dag in. Ingen talade till dem ett vänligt ord. Men alla dagar brände gumman deras fingrar på samma sätt.

„Får jag aldrig mera gå till mitt hem?“ frågade Fanny en dag.

„Nog får du det“, svarade gumman, „blott du lofvar mig att aldrig mera tugga dina naglar. Men om du glömmer ditt löfte, så går det lika illa med dig

som med alla dessa dina kamrater. Du måste då genast återvända och likasom de stanna här ett helt år“.

Fanny ryste vid denna tanke. Men hon försäkrade att hon skulle lägga bort den fula vanan blott hon finge återvända hem.

„Gå då!“ skrek gumman och så gaf hon Fanny en sådan puff i ryggen, att hon riktigt tyckte sig flyga genom skogen öfver stock och sten tills hon slutligen stannade på stället, der korgen var.

Men huru besynnerligt. Korgen var fyld af bär och hon sjelf låg så vackert på gräset der invid med hufvudet lutadt emot en tufva. Fanny visste ej hvad hon skulle tro. Hade hon somnat och drömt? Hon såg på sina stackars fingrar. De voro visserligen illa medfarna, men icke hade någon ändå brändt dem.

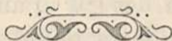
Glad skyndade Fanny hem med sina bär.

„Hvar har du varit så länge?“ frågade alla.

„I skogen“, svarade Fanny. Men hon kände sig så innerligt lycklig öfver att åter vara hemma. Från den dagen tuggade hon aldrig mera sina naglar. Hände det, att hon ibland af gammal vana höll på att just föra fingret till munnen, så blef hon så förskräckt att hon bleknade. Den lilla gumman, som hon sett i drömmen, stod då lifslefvande för henne.

Det väckte allmän förvåning i hemmet, att Fanny så hastigt kunnat lemna sin fula vana. Men ingen fick någonsin veta orsaken härtill.

Det var Fannys hemlighet.

På julmarknaden.

Småleende och med röda kinder stodo två små gossar framför ett af de stora stånden på torget. I handen under ullvanten höllo de slanten, som de fått af sin pappa. Det gälde nu att för denna köpa en julklapp åt lilla syster. Uppdraget var nöjsamt men svårt tillika.

„Nå", sade madamen, som stod i ståndet „hvad skulle nu små gossarna der riktigt vilja hafva?"

Ja, hvad? Det var nästan omöjligt att veta. Kanhända den der stora kon af papp.

„Var så god och gif oss denna". De framtogo sina slantar.

„Den kostar mycket mera än så", menade madamen. „Ja, men söta fru, vi hafva icke mera".

„Då måste vi se efter något annat, som är billigare". Det var ledsamt. Lilla syster skulle tyckt så mycket just om den der kon.

„Men" sade den ene af gossarna, „när vi nästa gång få penningar af pappa, så vilja vi hemta resten. Hvar bor frun?"

„Nej, kära barn det går ej an. Men låt oss se, här finnes små nätta dockor för billigt pris", sade madamen.

När gossarne funderat en stund beslöto de sig för en af dem. Nu måste de skynda sig hem. Just när de vände om ett gathörn mötte de granngårdens Atte.

„Hvar har ni varit?“ frågade han.

„Ute på marknaden. Vi ha' köpt julklapp åt vår lilla syster“, svarade gossarne.

Dockan vecklades ur papret och förevisades. Den väckte stor beundran.

„Voj, om min lilla syster, som är så sjuk också finge en sådan“, utropade Atte, „så skulle hon säkert blifva frisk af bara glädje. Men min pappa är så fattig att han ej kan gifva mig en enda liten slant“.

„Jasså, är din pappa så fattig“. Men plötsligt fick den ene af gossarne ett infall. „Hör du Artur“, sade han till sin bror, „om vi tagit ännu en billigare docka, så hade vi nu kunnat gifva resten af penningarne åt Atte och då skulle hans sjuka syster också fått en julklapp“.

„Du har rätt“, svarade brodren, „jag vet ett råd. Vi gå nu genast och bedja frun återtaga dockan. Hon såg ju så god och vänlig ut. Hon skall säkert ej blifva ledsen“.

De vände om. Atte följde dem.

Madamen i ståndet hade hela dagen varit i full sysselsättning. Nu var det middagstid. Menniskorna hade något skingrat sig. Hon satte sig ned att hvila. Der kommo tre små gossar springande i full fart. Två af dem kände hon igen.

„Skall det vara en docka till?“ frågade hon vänligt, då gossarne hunnit fram till ståndet.

„Jo, jo, det var just det, vi tänkte säga“, utbrast Artur „men söta, snälla fru, lilla Atte här har ej en enda slant, ty hans pappa är så fattig och hans lilla syster är så rysligt sjuk och han tror, att hon skulle blifva frisk, om hon finge en docka. Derför skulle vi fråga, om frun ville vara så snäll och gifva oss två billigare dockor i stället för denna, så kunde Atte få den ena“.

Men madamen blef så rörd, att hon på länge ej kunde svara något. Hon måste vända sig bort.

„I ären goda och snälla barn“, sade hon slutligen, „behållen er docka. Atte skall få en dylik. Skynda er nu hem och Gud välsigne er julqväll“.

Gossarne visste ej riktigt hvad de skulle säga. Men lilla Attes ögon stodo fulla af tårar. „Tack, söta, rara fru! utbrast han slutligen.

Så skyndade de hem alla tre. Nu skulle det blifva en så rolig julafton i deras hem. Och Attes lilla syster, hon skulle kanske tillfriskna. Glada och förnöjda sade de hvarandra: „farväl“.

Men madamen i ståndet stod länge och såg efter dem. Tårarna i lilla Attes ögon kunde hon ej glömma. Underbart, hvilket intryck sådana der täcka barnansigten kunna göra på en.

„Gud signe barnen!“

Pris: 50 penni.

